

(ร่าง) กำหนดการ
การประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑
“ปรับพฤติกรรม เปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรงในครอบครัว”
ระหว่างวันที่ ๒๙ – ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑
ณ โรงแรมบางกอก พาเลส กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา	กิจกรรม
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.	ลงทะเบียน และรับเอกสารประกอบการประชุม
๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	ชี้แจงวัตถุประสงค์การเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑
๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๐ น.	วีดิทัศน์เรื่อง “ปรับพฤติกรรม เปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรงในครอบครัว”
๑๐.๔๐ – ๑๑.๐๐ น.	พิธีเปิดการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ โดย ประธานอนุกรรมการอำนวยการจัดสมัชชาครอบครัว นายเลิศปัญญา บุรณบันฑิต (อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)
๑๑.๐๐ – ๑๒.๓๐ น.	การเสวนา “ปรับพฤติกรรม เปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรงในครอบครัว” โดย - นายสาโรช นักเบศร์ อัยการพิเศษ ฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว ๖ สำนักงานอัยการสูงสุด - นางวรภัทร แสงแก้ว หัวหน้ากลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์และศูนย์พึ่งได้ (OSCC) โรงพยาบาลปทุมธานี - นางสาวสุพัญญรี พึงโคงสูง ผู้จัดการมูลนิธิส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม - นายกันตพงศ์ รังษีสว่าง (ผู้ดำเนินรายการ) ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๓๐ – ๑๓.๖๐ น.	ห้องย่อยที่ ๑ การอภิปราย เรื่อง การสร้างกระแสรสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติความเช่าเที่ยงทางเพศ ในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดย วิทยากรหลัก - นางสาวสุพัญญรี พึงโคงสูง วิทยากรแบ่งกลุ่ม - ทีมงานภาครัฐของวิทยากรหลัก จำนวน ๔ คน จำนวน ๔ กลุ่มย่อย ห้องย่อยที่ ๒ การอภิปราย เรื่อง การเข้าถึงบริการและการปั้งคับใช้กฎหมาย โดย วิทยากรหลัก - นายสาโรช นักเบศร์ วิทยากรแบ่งกลุ่ม - ทีมงานภาครัฐของวิทยากรหลัก จำนวน ๒ คน จำนวน ๔ กลุ่มย่อย - เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว จำนวน ๒ คน ห้องย่อยที่ ๓ การอภิปราย เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวโดยกลไกชุมชนและห้องถิ่น โดย วิทยากรหลัก - นางวรภัทร แสงแก้ว วิทยากรแบ่งกลุ่ม - ทีมงานภาครัฐของวิทยากรหลัก จำนวน ๒ คน จำนวน ๔ กลุ่มย่อย - เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว จำนวน ๒ คน

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา	กิจกรรม
๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	<p>เริ่มการนำเสนอผลการประชุมสมัชชาครอบครัวประจำปี ๒๕๖๑ “ปรับพฤติกรรมเปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรงในครอบครัว”</p> <p>โดย - นายสาโรช นักเบศร์ อัยการพิเศษ ฝ่ายคดีเยาวชนและครอบครัว ๖ สำนักงานอัยการสูงสุด - นางสาวกัลยา แสงแก้ว หัวหน้ากลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์และศูนย์พึ่งได้ (OSCC) โรงพยาบาลปทุมธานี - นางสาวสุเพ็ญศรี พึงโภคสูง ผู้จัดการมูลนิธิส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม - ผู้ดำเนินรายการภาคเอกชน</p>
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.	รับรองร่างมติสมัชชาครอบครัวประจำปี ๒๕๖๑
๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	<p>ปฐมนิเทศ “สังคมไทย ป้องกันภัยความรุนแรงในครอบครัว”</p> <p>โดย - ศ.นพ. รัณชัย คงสนธิ ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว (กสค.) ผู้อำนวยการศูนย์จัดการความรู้ความรุนแรงในครอบครัว และรองคณบดี ฝ่ายการคดีและการพัสดุ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี - นายวีรนันทน์ เพ็งจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี - รศ.ดร.วิลาสินี พิพิรุล ผู้อำนวยการองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) - นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต ประธานอนุกรรมการอำนวยการจัดสมัชชาครอบครัว อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว</p> <p>หมายเหตุ : อยู่ระหว่างการประสานงาน</p>
๑๒.๐๐ – ๑๒.๑๕ น.	พิธีปิดการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ และบันทึกภาพ
๑๒.๑๕ – ๑๓.๑๕ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๑๕ – ๑๔.๐๐ น.	<p>การพิจารณาผู้แทน และข้อแจ้งแนวทางการมอบมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ ให้กับนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย ในงานวันแห่งครอบครัว ประจำปี ๒๕๖๑</p> <p>โดย เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว</p>

หมายเหตุ : อาหารว่างและเครื่องดื่มบริการระหว่างการประชุมฯ
 กิจกรรมการอาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

การสร้างกระแสสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติความเห่อเที่ยมทางเพศในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

การดำเนินงานด้านการสร้างกระแสสังคมเพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัว

- คณะกรรมการตีมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการสร้างกระแสสังคมเพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัว ได้มีการประชุมครั้งที่ 29 วันที่ 29 มิถุนายน 2542 กำหนดให้เดือนพฤษจิกายนของทุกปีเป็นเดือนรณรงค์ ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี และให้วันที่ 25 พฤศจิกายน ของทุกปีเป็นวันรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว และนับตั้งแต่นี้เป็นต้นไปจะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 รัฐบาลได้มีนโยบาย แผนงาน และกลไกขับเคลื่อนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินการยุติความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งสนับสนุนให้ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคล ในครอบครัวทุกปี โดยมีกรรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อแสดงเจตนารณรงค์ของประเทศไทยที่ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ด้วยว่าพุทธิกรรมความรุนแรงในครอบครัวเป็นตัวบ่อนทำลายครอบครัว ทั้งในระดับสังคมและระดับเยาวชน ซึ่งผลกระทบไปยังความมั่นคงของประเทศ สาเหตุสำคัญที่เป็นรากเหง้าของปัญหามาจากความเชื่อ ค่านิยมดังเดิมเกี่ยวกับครอบครัวที่เป็นเรื่องภายในบ้าน ระบบความคิดชาติเป็นใหญ่
- 15 ภาครัฐและภาคีเครือข่ายได้รณรงค์สร้างกระแส แนวคิด “ไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉย ไม่กระทำความรุนแรง” อาย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รูปแบบการรณรงค์ อาทิ การเดินรณรงค์ การสร้างกระแสสังคม โดยผู้นำรัฐบาลและผู้มีชื่อเสียง การขึ้นป้ายโฆษณาตามพื้นที่สาธารณะและระบบขนส่งมวลชน ขอความร่วมมือ สื่อมวลชนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจและเข้าถึงสิทธิทางกฎหมาย รวมถึงการตระหนักรู้ต่อประเด็น ปัญหาและมีส่วนร่วมด้วยการไม่ยอมรับ ไม่นิ่งเฉยไม่กระทำการรุนแรงต่อเด็ก สตรีและบุคคลในครอบครัว ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์ อาทิ การแสดงข้อความรณรงค์ฯ การจัดรายการที่มีการกล่าวถึงเนื้อหาด้านความรุนแรง ต่อเด็ก สตรีและบุคคลในครอบครัว สปอต ฯลฯ การจัดทำการสำรวจความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้และมีส่วนร่วม เป็นต้น
- ในปี 2560 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้มีการรณรงค์ให้สังคมตระหนักรู้ต่อการใช้ความรุนแรง ทางวาจาที่ส่งผลต่อจิตใจและอาจนำไปสู่ความรุนแรงทางกายที่ทำร้ายบุคคลในครอบครัว และส่งเสริมการต่อสู้ ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว ผ่านแนวคิด “หยุดคำร้าย ทำลายครอบครัว” ซึ่งมีที่มาจากการณ์ความรุนแรง ในครอบครัวที่พบว่า ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากการทำร้ายจิตใจด้วยคำพูด โดยการดูด่า และการดูถูก และจากการสำรวจความคุ้มครองความรุนแรงต่อผู้หญิงและบุคคลในครอบครัวของศูนย์จัดการความรู้ ความรุนแรงในครอบครัว¹ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2560 โดยสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,280 ครัวเรือน พบว่าผู้หญิงและบุคคลในครอบครัวร้อยละ 32.3 ถูกทำร้ายจิตใจ มากที่สุด โดยลักษณะการใช้ความรุนแรงที่พบ ส่วนใหญ่ คือการพูดจาด่าห่อ ทำให้รู้สึกแย่/อับอาย

จากผลการศึกษาดังกล่าว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ต่อคำพูดที่อยากได้ยินและไม่อยากได้ยินจากบุคคลในครอบครัว พบร้า คำพูดที่คนในครอบครัวไม่อยากได้ยินมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ไปตายชช คำด่า เช่น เลว ช็ว และแกไม่น่าเกิดเป็นลูกฉันเลย สำหรับคำพูดที่ครอบครัวอยากรู้ว่าได้ยิน ได้แก่ เห็นอย่างไร รักนะ มีอะไรให้ช่วยไหม จากข้อมูลดังกล่าว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จึงมุ่งรณรงค์ให้ประชาชนสร้างสรรค์สื่อสารที่ดีในสังคม ผ่าน 10 คำดี ที่อยากรู้ว่าได้ยินจากคนในครอบครัว ทั้งในด้านรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อครอบครัว และต่อยอดมาในเทศกาลวันแห่งความรัก โดยมุ่งเป้าจะดำเนินการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว

จากการสำรวจมีอยู่ในการดำเนินงานของทุกภาคส่วนกว่า 10 ปีที่ผ่านมา ยังพบว่าเหตุการณ์ความรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยข้อมูลการให้บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงของศูนย์พิทักษ์ฯ ปี 2559 จากร้านค้าบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2559² พบร้าความสัมพันธ์ของผู้กระทำและผู้ถูกกระทำกว่าครึ่งเป็นสามี ภรรยา แฟ่น คู่เพศทางเลือก และปัจจัยกระตุ้นความรุนแรงคือ สัมพันธภาพในครอบครัว ร้อยละ 31.10 นอกจากนี้จากข้อมูลสถิติจำนวนคดีความรุนแรงในครอบครัวของสำนักงานตำรวจน้ำที่พบร้าในปี 2559 มี 110 คดี ในขณะที่เหตุการณ์ความรุนแรงจากเว็บ violence.in.th มีจำนวน 848 เหตุการณ์ แสดงให้เห็นว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงแล้ว ผู้ถูกกระทำความรุนแรงเลือกที่จะไม่เข้าสู่กระบวนการร้องทุกข์ แต่ใช้วิธีการไก่ล่ากลิ้งยอมความ จึงไม่เข้าสู่มาตรการการปรับพฤติกรรมเพื่อบรรับความสัมพันธ์ในครอบครัว ทำให้ไม่มีข้อตกลงในการยุติการกระทำความรุนแรงอย่างเป็นทางการ ที่มีผลบังคับใช้ทางกฎหมาย นอกจากนี้ข้อมูลดังกล่าวยังไม่นับรวมจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัวที่ไม่ถูกเปิดเผย

50 55 ผลตัดสัองกับผลการสำรวจความชุกความรุนแรงต่อผู้หญิงและบุคคลในครอบครัว³ โดยคณภาพยาศาสตร์ รพ.รามาธิบดี จำกกลุ่มตัวอย่าง 2,280 คนร้าเรื่อง พบร้ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 34.6 มีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว โดยเป็นการกระทำความรุนแรงทางจิตใจมากที่สุด ร้อยละ 32.3 ด้านร่างกาย 9.9 และด้านเพศร้อยละ 4.5 ผู้ถูกกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่เข้ารับความช่วยเหลือ แต่ใช้ความอดทนต่อการถูกกระทำความรุนแรงมากถึงร้อยละ 74.3 ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 87.1 ของครัวเรือนที่มีความรุนแรง ไม่เปิดเผยความช่วยเหลือเนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัวภายในครอบครัว

60 65 จากข้อมูล สถิติ ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการดำเนินงาน เพื่อรณรงค์บังกันอย่างต่อเนื่องเพียงใด แต่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประชาชนทั่วไปหรือแม้แต่ผู้ถูกกระทำยังคงมีเจตคติว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ที่ไม่ควรบอกให้คนภายนอกรับรู้ หรือคนภายนอกไม่ควรเข้าไปก้าวเข้ามายัง แต่เนื่องจากความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาละเอียดอ่อนและแตกต่างจากความรุนแรงแบบอื่น เพราะคู่กรณีเป็นบุคคลในครอบครัวที่มี “การใช้ชีวิตร่วมกัน” หากไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง อาจจะมีโอกาสที่จะ

ถูกกระทำช้า และอาจมีความรุนแรงมากขึ้น นอกจากนี้การใช้ความรุนแรงยังเชื่อมโยงกับค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม บรรทัดฐานทางสังคมแบบดั้งเดิม⁴ ที่กำหนดและจำกัดประเภทของพฤติกรรม บทบาทและความสนใจ ระหว่างเพศที่แตกต่างกัน ที่ถูกปลูกฝังให้หดหู่กันมาอย่างต่อเนื่องด้วยระบบโครงสร้างทางสังคมแบบปิตาริชีตี้ (Patriarchy)⁵ ที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศผ่านสถาบันครอบครัวและระบบเครือญาติ สถาบัน การปกครอง สถาบันทางศาสนา⁶ ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในการกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมถึงอิทธิพลของสื่อที่ตอกย้ำถึงความรุนแรงช้าๆ ในชีวิตประจำวัน เมื่อเป็นเรื่องปกติ จะเกิดความคุ้นชิน กับความรุนแรง⁷ บางครั้งอาจจะทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบเนื่องจากการซึมซับพฤติกรรมความรุนแรงเข้าไป โดยที่ไม่รู้ตัว⁸

จากการบทหวานงานวิจัยและเอกสารวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ พบร่องรอยสนับสนุนที่กล่าวถึง เจตคติความเท่าเทียมทางเพศกับความรุนแรงในครอบครัวที่นำเสนอไป อาทิ

ผลการวิจัยของ Victorian Health Promotion Foundation (VicHealth)⁹ แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (Gender Relations) ผ่านโครงสร้างทางสังคมที่เสริมสร้างความเหลื่อมล้ำในการกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ผ่านบรรทัดฐานทางสังคมแบบดั้งเดิมที่สร้างความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรุนแรงต่อสตรี

ความรุนแรงเกี่ยวกับครอบครัว (domestic violence หรือ family violence)¹⁰ เป็นความรุนแรง ต่อผู้หญิงรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่สันสุกดจากบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางเพศและสมาชิกในครอบครัว มักเกิดขึ้นในที่ส่วนตัวและสังคมมักพิจารณาเป็น “เรื่องส่วนตัว” หรือ “เรื่องในครอบครัว” ในข้อเสนอแนะที่ว่าไป ลำดับที่ 19 คณะกรรมการ CEDAW ได้ตั้งข้อสังเกต ในเรื่องนี้ไว้ว่า

“ความรุนแรงเกี่ยวกับครอบครัว (family violence) เป็นหนึ่งในรูปแบบความรุนแรงที่เกิดขึ้น ที่จะน้อยแต่เป็นอันตรายต่อผู้หญิงที่สุด ความรุนแรงดังกล่าวมีประกายในทุกสังคม ภายใต้สัมพันธภาพในครอบครัว ผู้หญิงทุกวัยจะเผชิญกับความรุนแรงทุกประเภท รวมทั้งการทุบตี ข่มขู่ และการทำร้ายทางเพศในรูปแบบอื่น ความรุนแรงทางจิตใจและรูปแบบอื่นๆ โดยมีทัศนคติที่ได้รับอิทธิพลจากขนบธรรมเนียมประเพณีทำให้เกิดขึ้น อย่างไม่สันสุด การที่ผู้หญิงไม่สามารถพึงตนเองในทางเศรษฐกิจได้ทำให้ผู้หญิงจำนวนมากต้องทนอยู่กับ สัมพันธภาพที่มีความรุนแรงเหล่านั้น ความล้มเหลวของผู้ชายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อครอบครัวอาจถือเป็น ความรุนแรงและการบีบบังคับรูปแบบหนึ่ง ความรุนแรงเหล่านี้ทำให้ผู้หญิงต้องเผชิญความเสี่ยงด้านสุขภาพและ ทำลายความสามารถของผู้หญิงในการที่จะมีส่วนร่วมในชีวิตครอบครัวและชีวิตสาธารณะได้อย่างเสมอภาค”

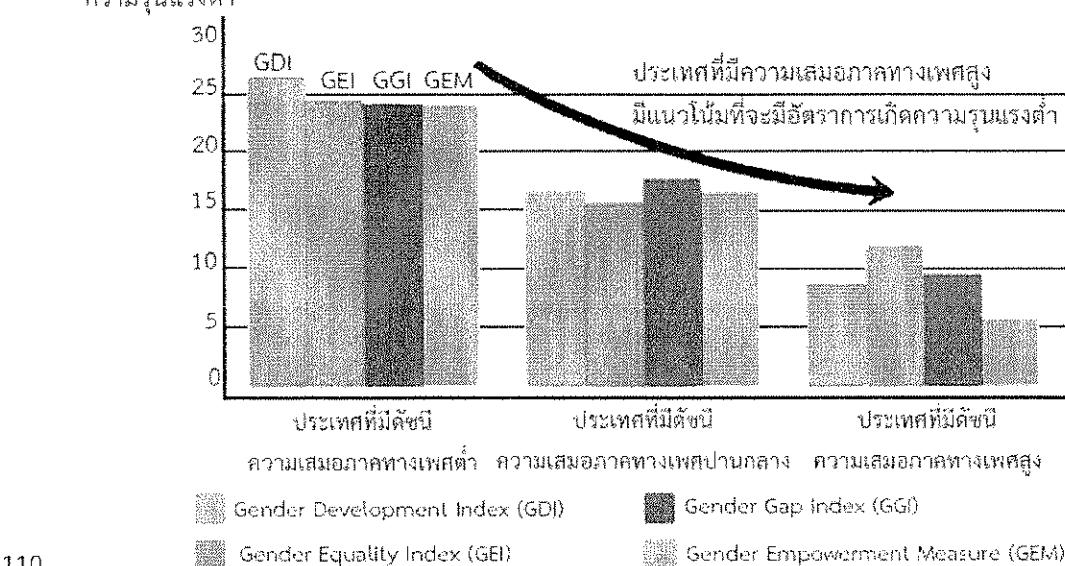
นอกจากนี้ในรายงานการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายที่เป็น ตัวอย่างที่ดี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2551 ได้มีริบบอนการของคำนิยาม คำว่า ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัวจนครอบคลุมผู้ที่มี หรือเคยมีสัมพันธ์ทางเพศด้วย รวมถึง ผู้ที่แต่งงานกัน ไม่ได้แต่งงาน เพศเดียวกัน

90 หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกันแต่ไม่ได้อยู่ร่วมกัน ปัจเจกบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางครอบครัวเดียวกัน และสมาชิกในครัวเรือนเดียวกันอีกด้วย¹¹

จากรายงานเกี่ยวกับความรุนแรงพบว่าเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับเจตคติความเห่าเหี้ยมทางเพศและอำนาจความสัมพันธ์ในครอบครัว ในหลายระดับของสังคม ซึ่งครอบคลุมทั้งลักษณะเฉพาะบุคคลรวมถึงการมีอิทธิพลของชุมชน ซึ่งล้วนเกิดจากการหล่อหลอมจากโครงสร้างทางสังคมและนโยบายสาธารณะที่ทำให้เจตคติเหล่านี้คงอยู่ถึงปัจจุบัน โดยผ่านสื่อมวลชน กฎหมายและบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งมีอิทธิพลและมีส่วนในการควบคุมชีวิตมนุษย์ทุกคนในสังคม¹² สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานทางประวัติศาสตร์และบริบทร่วมสมัยซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางอำนาจและการเข้าถึงทรัพยากรระหว่างหญิงชายทั้งในชีวิตสาธารณะและส่วนตัว

เจตคติเกี่ยวกับความเห่าเหี้ยมทางเพศเป็นสิ่งที่จะสามารถคาดการณ์เจตคติที่จะช่วยป้องกันปัญหาความรุนแรงได้ ซึ่งมีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ นอกจากนี้ความรุนแรงในครอบครัวยังคงเป็นปัญหาที่ฝังตัวอยู่ในสังคมอย่างลึกซึ้ง เพราะสังคมมักเลือกจะกล่าวถึงปัจจัยระดับต้นต่อความรุนแรง เช่น ความทึบทาง เหล้า แต่ละเลyiที่จะกล่าวถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ เพราะการตระหนักรถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ เป็นภัยคุกคามต่อโครงสร้างในระดับลึกของสังคม

ในการสารทางการแพทย์ The Lancet (2559)¹³ พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความไม่เสมอภาคระหว่างเพศจะสามารถคาดเดาถึงการเกิดการกระทำความรุนแรงต่อคุณชีวิตได้ใน 44 ประเทศและภาระวิเคราะห์ข้อมูลของ UNIFEM พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับอย่างมีนัยยะสำคัญระหว่างอัตราการเกิดความรุนแรงต่อสตรี กับกสัมสตรีที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองเช่นสิทธิสิทธิ์ สังคมและการเมืองต่าง ๆ กล่าวคือความเหลื่อมล้ำในการมีอำนาจและการเข้าถึงทรัพยากร โดยพบว่าประเทศที่มีความเสมอภาคระหว่างเพศมากมีแนวโน้มที่จะมีอัตราการเกิดความรุนแรงต่ำ

- ในการวิจัยระดับประชากรจากผลงานวิจัยเรื่อง Change the story: A shared Framework for the Primary Prevention of Violence¹⁴ ได้นำเสนอสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรีนั้นไม่ได้มาจากการสาเหตุเดียว แต่มาจากการซับซ้อนกันระหว่างปัจจัยในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับส่วนบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระดับองค์กร ระดับชุมชน ระดับสถาบันจนถึงสังคม ผู้เขียนพยายามแนะนำการป้องกันความรุนแรง มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องดำเนินการในหลายระดับพร้อมๆ กัน ภายใต้โมเดลพื้นฐานคือความเข้าใจถึงความเหลื่อมล้ำของอำนาจ และการเข้าถึงทรัพยากรระหว่างเพศหญิงและชาย หรือความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ (gender Inequality) เช่น ในระดับสังคมและชุมชน ระดับความตี้翼ของความรุนแรงจะสูงขึ้นเมื่อการเข้าถึงทรัพยากร อาชีพ การศึกษา รายได้และสิทธิทางการเมืองมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างหญิงชาย เมื่อการเข้าถึงทรัพยากรดังกล่าวซึ่งตั้งต่ำ บทบาทของความเป็นหญิงและความเป็นชายก็จะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนั้นการแก้ไขปัญหา ความรุนแรงจึงต้องมองในหลายระดับ (Webster and Flood, 2015) ปัจจัยเหล่านี้คงอยู่ในบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งบรรทัดฐานเหล่านี้สะท้อนพฤติกรรมของชุมชนหรือสถาบันต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุน จากโครงสร้างทางสังคมทั้งแบบทางการ (ตามกระบวนการทางกฎหมาย) และไม่เป็นทางการ (เช่น ระบบลำดับความอาวุโสในครอบครัว ในสังคม) และนอกจากความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศแล้ว ยังมีบริบทที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงอีก เช่น สถานะทางสังคม ชนกลุ่มน้อย ชาติพันธุ์ ความพิการและอายุ เป็นต้น
- เจตคติของชุมชนต่อความรุนแรงเป็นมาตรฐานที่สำคัญของการสัมพันธ์ระหว่างเพศ (gender relations) หากชุมชนมีเจตคติที่ดี จะส่งผลต่อผู้ถูกกระทำที่จะมีความมั่นใจในการแสวงหาความช่วยเหลือ และผู้กระทำการฝิดอาจถูกลงโทษหรือต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน¹⁵
- จะเห็นว่าการเปลี่ยนเจตคติเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันวิกฤตการณ์ความรุนแรงในระยะยาว ซึ่งเจตคติเป็นสิ่งที่ถูกหล่อหัดสอนและสร้างเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ กล่าวคือ เจตคติและพฤติกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพราะไม่ได้มาระยะหนึ่ง แต่ต้องใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงในแต่ละบุคคล และควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก
- อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์ในการเปลี่ยนเจตคติเพียงอย่างเดียวจะไม่เกิดผลเลย หากไม่มีการกำหนดงบประมาณท้องทางสังคม ซึ่งอาจรวมถึงการปฏิรูปกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงนโยบายในองค์กร เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการสร้างวัฒนธรรมการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความรุนแรง และต้องเปลี่ยนพฤติกรรมภายใต้ความเข้าใจว่า เมื่อเปลี่ยนพฤติกรรมแล้วการเปลี่ยนเจตคติจะตามมา
- สำหรับการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว อันดับแรกต้องปลดล็อกตัวเองออกจากความเข้าใจผิดของค่านิยมในสังคมที่มองความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องปกติ เช่น ยิ่งทะเลาะยิ่งถูกดูก เป็นต้น โดยการไม่ยอมจำนน หรืออุดหนุน ต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้น เพราะอย่างล้วว่าจะทำให้เสียชื่อเสียง หรือ สิ่งที่สังคมตอกย้ำว่า ครอบครัวจะสมบูรณ์ต้องมีพ่อ แม่ ลูก ผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรง จึงพยายามประคับประคองรักษา

- 140 สถานภาพของครอบครัว นอกจากนี้ค่านิยมกราฟแสหกั้งมองว่า ความรุนแรงในครอบครัวเป็น “เรื่องส่วนตัว” ไม่ใช่การละเมิดสิทธิ ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่จะมองความรุนแรงในครอบครัวว่าไม่ใช่เรื่องของรัฐหรือสังคม¹⁶

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ

- ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศของประเทศไทยมีความก้าวหน้ามาก เป็นลำดับ เนื่องได้จากข้อมูลและความก้าวหน้าของการพัฒนาสตรีด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการศึกษา สาธารณสุข และการเมืองทางเพศ ที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ อาทิ การตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ลูกธรรม์ทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 เป็นต้น

การดำเนินงานร่วมกับภาครัฐและภาคประชาชน

- 150 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ โดยดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- การกำหนดให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม มอบหมายให้ผู้บริหารระดับรองหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไปจำนวน 1 คน ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บูรพาด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer – CGEO) ในหน่วยงาน พร้อมที่ให้มนerva งานระดับสำนัก/กอง ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย (Gender Focal Point : GFP) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 โดยกำหนดหน้าที่ให้มีการจัดทำแผนแม่บทการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย ในแผนงาน/โครงการของหน่วยงาน รวมทั้งดำเนินการเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายเป็นประจำทุกปี ให้กับกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวในฐานะศูนย์ประสานงานด้านการบูรณาการบทบาทหญิงชาย (Gender Focal Point Network – GFPN) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2556 และมีการส่งเสริมบทบาทหญิงชายในหน่วยงานภาครัฐโดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศในหน่วยงานภาครัฐ

- ผู้อพยพชาวบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 โดยยึดหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ทุกเพศได้มีโอกาส ที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน และได้รับการคุ้มครองจากการถูกเลือกปฏิบัติ ด้วยเหตุแห่งเพศ รวมทั้งมีมาตรการคุ้มครองและป้องกันภัยกับการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ไม่ว่าจะเป็นชายหญิงหรือผู้แสดงออกแตกต่างจากเพศโดยกำเนิด

- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน มีมติเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2558 เน้นขอบริ่งมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐถือเป็นปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ รวมทั้งมอบหมายให้

170	กระหวงแรงงานขอความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐรับร่างมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงานไปดำเนินการตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนเจตคติว่าการถูกสั่งละเมิดทางเพศ แม้เป็นการกระทำต่อบุคคล แต่มีผลต่อส่วนรวมโดยเริ่มต้นจากการดับที่ทำงาน และหากปล่อยให้เกิดการกระทำการล่วงละเมิดทางเพศโดยไม่มีมาตรการลงโทษใดๆ อาจทำให้เกิดเป็นความคุกคายจนส่งผลให้เกิดการสะสมพฤติกรรมจนเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อไป ● ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องความเสมอภาคหญิงชายในครอบครัว (Gender in Family) ให้ประชาชนได้ตระหนักว่าความเสมอภาคระหว่างเพศเป็นเรื่องใกล้ตัวและอยู่ในวิถีชีวิตของทุกคน โดยดำเนินการผ่านการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพช.) ซึ่งเป็นกลไกในระดับพื้นที่ ● ผู้ด้วยศักดิ์ให้พนักงานสอบสวนหญิง เพื่อสืบสวนสอบสวนคดีเชิงพาหะทาง อาทิ คดีที่มีความผิดเกี่ยวกับเพศ เด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว หรือคดีค้านบุญชัย และตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551 ที่แก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 วรรค 4 ว่า “ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ การถกฟากค้าผู้เสียหาย ซึ่งเป็นหญิง ให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นหญิงเป็นผู้สอบสวน เว้นแต่ผู้เสียหายนั้นยินยอมหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น...” สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเริ่มໂຄງການนายร้อยตำรวจทั้งหญิงและชาย ให้การคุ้มครองเด็ก สตรีจากความรุนแรงในครอบครัว ความผิดเกี่ยวกับเพศ และการค้ามนุษย์ ● ผู้ด้วยศักดิ์ให้ข้าราชการชายสามารถลาติดต่อ กันได้ไม่เกิน 15 วันทำการ เพื่อช่วยภรรยาเดือดร้อนหลังคลอด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553 และต่อมาได้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555
175	<u>ของว่างของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเจตคติด้านความเท่าเทียมทางเพศและความรุนแรงในครอบครัว</u> เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวแปรตุนให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ในพื้นที่ทางเดินที่ศึกษา ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านก็เป็นได้¹⁷ และเจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลสร้างสะสมจากประสบการณ์ในช่วงเวลาที่นานพอสมควร ซึ่งเจตคติเสริมสร้างได้จากหลายปัจจัย¹⁸ แต่ปัจจัยสำคัญหลักๆ ที่สามารถเริ่มต้นปลูกฝังได้ดังนี้ได้แก่ เด็ก คือ
180	1.) การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว เจตคติจะถูกสร้างเสริมแต่ในวัยเด็กจากการอบรมเลี้ยงดู เช่น ครอบครัวที่พ่อแม่และลูกชายถูกยกย่องให้เหนือกว่าลูกผู้หญิง ซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนคติว่า ผู้ชายดีกว่า เหนือกว่าผู้หญิงขึ้นที่ล้วนน้อย 2.) การถ่ายทอดจากเจตคติที่มีอยู่แล้ว เจตคติบางอย่างมีอยู่ในครอบครัวแล้วตั้งแต่เด็กเกิดมา และตีกันจนรับถ่ายทอดเจตคติอันนี้จากพ่อแม่ เช่น เจตคติทางด้านการเมือง ศาสนา เป็นต้น และ
185	
190	
195	

- 200   3.) สื่อมวลชน เจตคติของบุคคลบางครั้งสร้างจากสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ เพราะสิ่งเหล่านี้จะให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่มวลชนได้มาก แม้ข้อมูลบางอย่าง อาจเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลทั้งหมด แต่ก็อาจมีอิทธิพลให้มวลชนส่วนหนึ่งมีเจตคติคล้อยตามได้ เช่น หนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนพระราชการเมืองได้ ก็จะกล่าวถึงส่วนดีของพระราชการเมืองนั้น ๆ เท่านั้น ก็อาจช่วยสร้างเจตคติที่ดีให้กับสื่อมวลชน ต่อพระราชการเมืองนั้นได้
- 205   จากผลการดำเนินงาน และผลงานวิจัยต่างๆ รวมทั้งองค์การอนามัยโลก¹⁹ มีข้อค้นพบว่าการสร้างความเท่าเทียมทางเพศ (gender equality) เป็นหัวใจสำคัญในการลดและป้องกันความรุนแรง โดยแบ่งรูปแบบการทำงานในการสร้างความเท่าเทียมทางเพศ (gender equality) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน และสื่อมวลชน และโครงการหรือกิจกรรมที่จะจัดเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศควรเป็นการมีส่วนร่วมจากทุกคน ไม่เฉพาะเพศใดเพศหนึ่ง เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศ
- 210   สำหรับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนเจตคติในเรื่องความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ และความรุนแรงในครอบครัวนั้น หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายได้ดำเนินการเสริมสร้างความเท่าเทียมทางเพศหรือ การไม่เลือกปฏิบัติทางเพศในที่ทำงาน โดยมุ่งเน้นไปที่ผู้ปฏิบัติงานบางกลุ่มหรือการขับเคลื่อนในองค์กรภาครัฐ²⁰ ในขณะที่การรณรงค์ยุติความรุนแรงในครอบครัวนั้นจะเน้นไปที่การสร้างความตระหนักรองคนในลังคม แต่ทว่าขั้นตอน การปลูกฝังค่านิยมและเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดการป้องกันและ มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงในครอบครัวอย่างยั่งยืน รวมทั้งขาดการปราศนาความร่วมมือ อย่างจริงจังกับสื่อมวลชนทุกประเภทที่มีอิทธิพลต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยและเยาวชน เพราะถึงแม้ว่ามีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาตรา 9 ที่ห้าม นำเสนอบาท พ.ร.บ. ไว้แล้ว แต่สื่อมวลชน ก็ยังคงมีความตระหนักรองและชี้แจง ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมต่อไป
- 215   ข้อเสนอแนะเพื่อการสร้างกระแสสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติความเท่าเทียมทางเพศในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
- 220   1.) ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ปรับเปลี่ยนเจตคติเรื่องบทบาทชายหญิง ความเท่าเทียมทางเพศ การเคารพสิทธิของความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็น รากของปัญหาความรุนแรงในครอบครัวโดยการจัดทำ/พัฒนา/ปรับปรุงหนังสือเรียนและหลักสูตรความเสมอภาค ทางเพศที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย
- 225   2.) ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนเจตคติ ของคนในชุมชน ผ่านการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) โดยการพัฒนาองค์ความรู้เรื่อง ความรุนแรงบนฐานความไม่เท่าเทียมทางเพศ (Gender based violence) และ/หรือความเสมอภาคหญิงชาย ในครอบครัว (Gender in Family) บรรจุไว้ในหลักสูตรโรงเรียนครอบครัว เพื่อสร้างความตระหนักรถึงราก

- 230 ของปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอันเนื่องมาจากการสาเหตุของความแตกต่างระหว่างเพศ (gender) โดย มุ่งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสมาชิกทุกคนในครอบครัวในชุมชน ทุกเพศและทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน
 3.) ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ปรับปรุงหลักสูตร E-Learning เพื่อให้ ข้าราชการทุกระดับมีพื้นฐานความรู้และมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ
 4.) ให้ภาครัฐมีข้อกำหนดหรือประสานความร่วมมือกับสื่อมวลชน มีสื่อให้สื่อมวลชนมีบทบาท
 235 ใน การนำสังคม เป็นสะพานถ่ายทอดความรู้ถึงผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้น ตลอดจนเป็น สถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างพื้นที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการนำเสนอสื่ออย่างเข้าใจและ สร้างสรรค์ และหยุด "ผลิตซ้ำ" ภาพความรุนแรงสู่สังคม²¹ พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักวิชาชีพสื่อสารมวลชนมีมุ่งมอง และเจตคติในเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ เพื่อให้มีความเข้าใจและตระหนักรู้ว่าเป็นสาเหตุของปัญหาความรุนแรง ในครอบครัว รวมทั้งปัญหาด้านโครงสร้างสภาพสังคมอื่นๆ ที่ยังลักษณะสังคมอย่างลึกซึ้งยาวนาน
- 240 5.) ประสานความร่วมมือกับบุคลนิเครื่อข่ายครอบครัว กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ใน การขยายเครือข่าย "การเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อผ่านแอพพลิเคชันเพื่อ ประโยชน์ต่อสังคม" และรณรงค์ให้เกิดความตื่นตัวในการใช้งานแอพพลิเคชัน "Media Watch เฝ้าสืบ" เพื่อให้ ทุก ภาคส่วนมีส่วนร่วมและเป็นกลไกในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ แจ้งเตือน สื่อไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์

¹ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล .2560. รายงานผลการสำรวจระดับประเทศ 2560: ความรุนแรงในครอบครัวไทยต่อผู้หญิงและบุคคล

² กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2560. รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านความรุนแรงในครอบครัว สำหรับ การรายงานตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ประจำปี 2559

³ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล .2560. รายงานผลการสำรวจระดับประเทศ 2560: ความรุนแรงในครอบครัวไทยต่อผู้หญิงและบุคคล

⁴ Victorian Health Promotion Foundation (VicHealth). Submission to the Parliamentary Inquiry into Domestic Violence and Gender Inequality. March 2016

⁵ ยงยุทธ แสนประสีห์. 2554 . รูปแบบการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดยกระบวนการการมีส่วน ร่วมของครอบครัวและชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี

⁶ ณรงค์กรรณ รอดทรัพย์. 2555. ปิตาริปไตย : ภาพสะท้อนแห่งความไม่เสมอภาค ระหว่างชายหญิงในสังคม เอเชีย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรีวัรด์ สาขาวนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 30 – 46. จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/brujj/issue/view/6982> (16 กุมภาพันธ์ 2561)

⁷ สรวงมนต์ สิทธิสมาน. (18 มีนาคม 2556). บทบาท “สื่อ” ในการยุติความรุนแรงในเด็กและสตรี. MGR Online. จาก <http://www.manager.co.th/family/viewnews.aspx?NewsID=9560000033022> (16 กุมภาพันธ์ 2561)

- ⁸ ดร.แพง ชินพงศ์. (11 มิถุนายน 2560). การเสนอข่าวความรุนแรงมีผลกระทบต่อเด็กอย่างไร. MGR Online. จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9600000059439>. (16 กุมภาพันธ์ 2561)
- ⁹ Victorian Health Promotion Foundation (VicHealth). Submission to the Parliamentary Inquiry into Domestic Violence and Gender Inequality. March 2016
- ¹⁰ UN Women. 2012. กฎหมายว่าด้วยความรุนแรงเกี่ยวกับครอบครัว และการดำเนินงานตามกฎหมาย : บทวิเคราะห์สำหรับประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนตามมาตรฐานสากล และการปฏิบัติที่ดี
- ¹¹ เรื่องดียกัน
- ¹² Kristin Diemer. (22 กรกฎาคม 2559). To Change Attitudes to Family Violence, We Need a Shift in Gender Views. <https://theconversation.com/to-change-attitudes-to-family-violence-we-need-a-shift-in-gender-views-44718>. (16 กุมภาพันธ์ 2561)
- ¹³ Victorian Health Promotion Foundation (VicHealth). Submission to the Parliamentary Inquiry into Domestic Violence and Gender Inequality. March 2016
- ¹⁴ Our Watch, VicHealth, ANROWS. 2015. Change the story: A shared Framework for the Primary Prevention of Violence.
- ¹⁵ Kristin Diemer. (22 กรกฎาคม 2559). To Change Attitudes to Family Violence, We Need a Shift in Gender Views. <https://theconversation.com/to-change-attitudes-to-family-violence-we-need-a-shift-in-gender-views-44718>. (16 กุมภาพันธ์ 2561)
- ¹⁶ สกุณี อาชวนันทกุล. 2555. ความเห็นใจล้าจับพกพา. (14 กุมภาพันธ์ 2561). <http://v-reform.org/ความเห็นใจล้าจับพกพา/>
- ¹⁷ พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิพิธภัณฑ์
- ¹⁸ นิติ ปริญญาบัณฑิต รุ่น 1 ห้อง 5 จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การใช้จิตวิทยา ในชั้นเรียน <https://sites.google.com/site/psychologymcu5/kar-chi-citwithya-ni-chan-relyn/3-6-cetkhti> (16 กุมภาพันธ์ 2561)
- ¹⁹ World Health Organization. 2009. Violence Prevention the Evidence : Promoting Gender Equality to Prevent Violence Against Women
- ²⁰ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ鞭撻แนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคและความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง. 29 – 30 มกราคม 2561. โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จ.พระนครศรีอยุธยา
- ²¹ คณะกรรมการอธิการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา. 2556. งานสัมมนาเรื่อง “บทบาท “สื่อ” ในการยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี”

การเข้าถึงบริการและการบังคับใช้กฎหมาย

1. ที่มา และสถานการณ์

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่เลือกต่อ้อน มีความแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคล
ทั่วไป เนื่องจากเกิดขึ้นกับบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ดังนั้นการนำมาตรการทางอาญา
มาใช้จัดการก็จะไม่เหมาะสม เนื่องจากกฎหมายอาญาเป็นบทบัญญัติที่มุ่งเน้นที่จะลงโทษ
ผู้กระทำการมากกว่าที่จะแก้ไขพื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนั้นจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความ
รุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ขึ้นมา มีบทบัญญัติ 18 มาตรา โดยมีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนต่างๆจาก
การใช้มาตรการทางอาญา กำหนดให้การกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดฐานย่อมความได้เพื่อช่วยเหลือคดี
ออกจากกระบวนการยุติธรรม โดยมีเงื่อนไขในการยอมความ ด้วยการการแก้ไขพื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติ
ของเจ้าตัว ทำงานบริการสาธารณ เพื่อที่จะได้สามารถคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรง และสามารถแก้ไขพื้นฟูกระทำผิด
ให้ปรับพฤติกรรมเพื่อให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเรื่องความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้

พระราชบัญญัติศักดิ์เสนาะยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดียาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

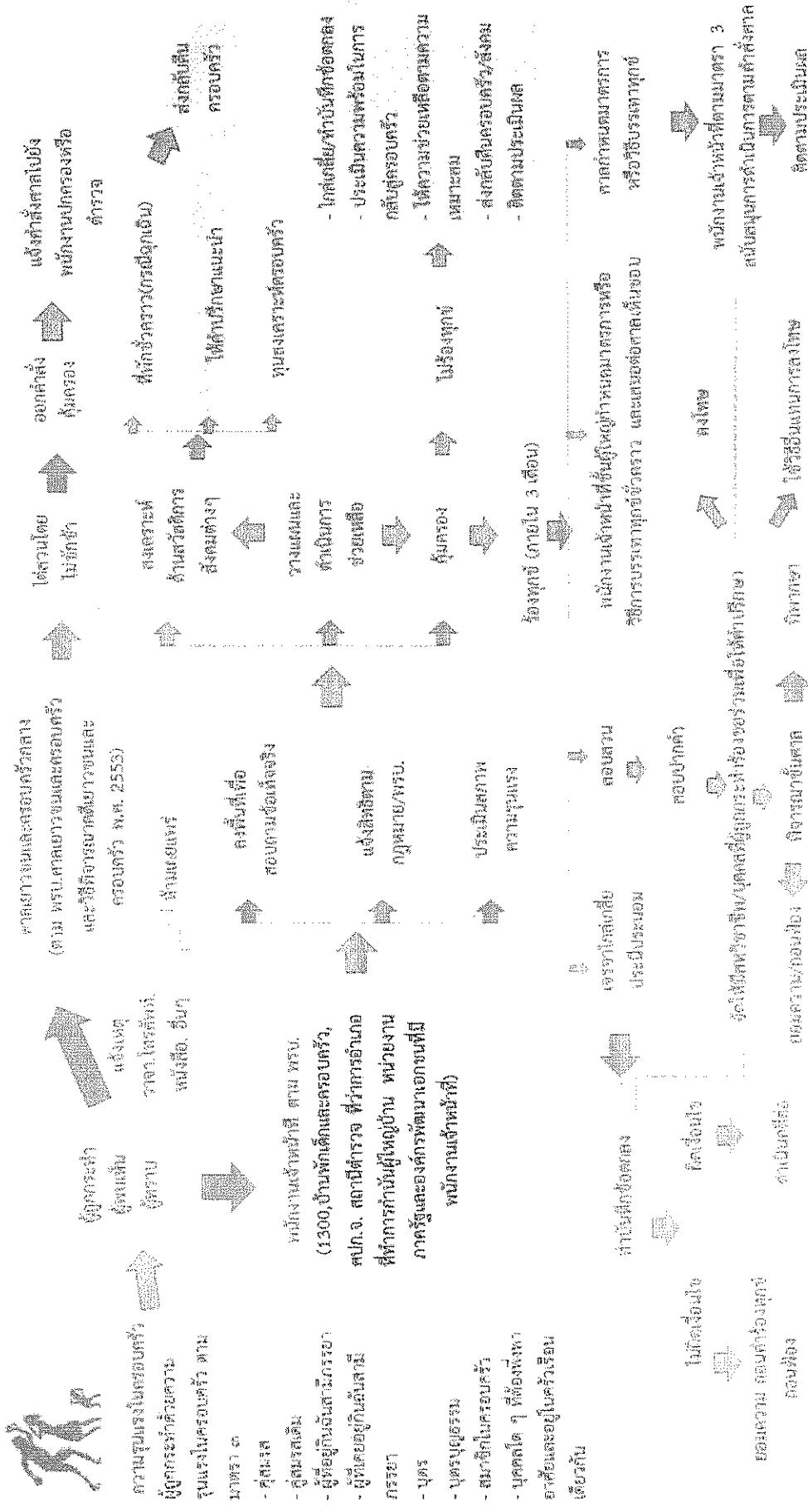
เนื่องด้วยข้อจำกัดของ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ใช้กิจกรรมทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเป็นไปโดยประยุต สะดวก รวดเร็วและเที่ยงธรรม โดยคำนึงถึงความ公正และประโยชน์ของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสำคัญ

มาตรา 172 กำหนดว่า ผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสิทธิร้องขอให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่เด่นมีคืนที่อยู่หรือมีภูมิลำเนาหรือศาลาที่มูลเหตุตั้งกล่าวเกิดขึ้นออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่อยู่ในสภาพหรือวิถีที่จะร้องขอตามวรคหนึ่งได้ ญาติ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ พนักงานเจ้าหน้าที่ องคกรซึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย หรือองคกรซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ครอบครัว หรือบุคคลอื่นได้เพื่อประโยชน์ของผู้เสียหายจากการแหณ ก็ได้ มาตรา 173 เมื่อศาลมีคำร้องขอตามมาตรา 172 แล้ว ให้ทำการไตสวนโดยมีข้อหาและไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาอย่างเคร่งครัดในระหว่างการไตสวนถ้าศาลมีเห็นว่าผู้กระทำความชั่วบันดาลใจไม่ควรเห็นหน้ากัน ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำด้วยความรุนแรง ศาลมอาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกห้องพิจารณาหรือใช้วิธีการอื่นได้ เพื่อลดการเผชิญหน้าและให้นำบทบัญญัติตามมาตรา 108 และมาตรา 111 มาใช้บังคับแกการไตสวนโดยอนุญาต เป็นต้น
พระราชนิพัทธ์คัมครองเด็ก พ.ศ. 2546

ในระหว่างการพิจารณาคดี หากประกันตัวออกไปสู้คดีไม่ได้ และ (3) ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมีได้เป็นผู้กระทำ
 ความผิดและมีการถอนพ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดในคดีนั้นว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็น
 90 ยุติว่าจำเลยมีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด การที่จะขอรับค่าทดแทนได้จะต้องเข้า
 เงื่อนไขทั้งสามข้อ จะหาดข้อหนึ่งข้อใดไม่ได้ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย ได้แก่ (1) ค่าทดแทนการถูกคุมขัง ให้คำนวน
 จากจำนวนวันที่ถูกคุมขังในอัตราที่กำหนดไว้สำหรับการกักขังแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา (บัญชีบันอยู่ใน
 อัตราวันละ 70 บาท) (2) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล รวมทั้งค่าพื้นที่สมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ หาก
 95 ความเจ็บป่วยของจำเลยเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี (3) ค่าทดแทนในกรณีที่จำเลยถึงแก่ความตาย และความตายนั้น¹
 เป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี (4) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหากได้ในระหว่างถูกดำเนินคดี (5) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น
 ในกรณีดำเนินคดี วิธีการยื่นคำขอ ผู้เสียหาย จำเลย หรือทายาทซึ่งได้รับความเสียหาย จะต้องยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ
 ณ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามแบบที่กำหนด ภายในเวลา 1 ปี นับแต่วันที่
 ผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำการกระทำความผิดหรือในกรณีของจำเลย ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้อง
 100 เพราะประழกหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมีได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือวันที่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าจำเลยมีได้เป็นผู้กระทำ
 ความผิด หรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
 สามารถที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย และคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์
 ให้เป็นที่สุด ในการยื่นอุทธรณ์นั้นจะยื่นต่อสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา หรือจะยื่น
 105 ต่อศาลจังหวัดที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อส่งต่อให้แก่ศาลอุทธรณ์กีด้วยและในการวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์
 ศาลอุทธรณ์มีอ่านใจได้ส่วนหลักฐานเพิ่มเติมโดยสืบพยานเอง หรืออาจแต่งตั้งให้ศาลชั้นต้นทำการแทนตามที่เห็นสมควร
 ก็ได้

1. ลูกค้าที่ต้องการซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีและมีราคาไม่แพง 2. ลูกค้าที่ต้องการซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีและมีราคาระยะห์ เช่น ของชำร่วย ของขวัญ ของที่ระลึก เป็นต้น

2. บทเรียนและตัวอย่างที่ดีของต่างประเทศในการให้บริการและการบังคับใช้กฎหมาย

2.1 การอี้อานวยให้เข้าถึงบริการสนับสนุน สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

(1) ตระหนักว่าการเข้าถึงบริการสนับสนุนช่วยเหลือเป็นสิทธิอย่างหนึ่ง จากรัฐศึกษาของ ประเทศไทย พลิปปินส์ และเวียดนาม พบว่า ผู้หญิงมีสิทธิเข้าถึงบริการสนับสนุน เช่น การดูแลรักษาพยาบาล รวมทั้งบำบัดรักษา 110 บาดแผลทางด้านจิตใจ สถานพักรพิจ และการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย และที่นำเสนอใน คือ กฎหมายของประเทศ เวียดนามบังคับว่ารัฐจะต้องสนับสนุนออกซ์องค์กรต่าง ๆ ใน การจัดตั้งสถานที่ให้บริการ สนับสนุนช่วยเหลือ ผู้ถูกกระทำความรุนแรง ให้คำปรึกษาและบริการอื่น ๆ เช่น ดูแลสุขภาพ ให้คำแนะนำด้านกฎหมาย จัดให้มีสถานที่พักพิง เป็นต้น กฎหมายของเวียดนามยังกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อสถานที่ในชนบทที่เชื่อถือไว้ได้ที่จะสามารถให้ ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรง รวมทั้งกำหนดให้มีแนวทางและมีการฝึกอบรมในการป้องกันและควบคุมความ 115 รุนแรงเกี่ยวกับครอบครัว และกฎหมายของเวียดนามยังกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อประกันการ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายอีกด้วย

(2) กำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ให้ทั้งการบริการสนับสนุนและอี้อานวยให้ สามารถเข้าถึงบริการสนับสนุน จากการศึกษาของประเทศไทยในเดือนธันวาคม 2018 พบว่า กฎหมายของประเทศไทย พลิปปินส์ นอกเหนือจากการยอมรับสิทธิของผู้หญิงในเรื่องเกี่ยวกับบริการสนับสนุนแล้ว ยังกำหนดหน้าที่โดยละเอียด 120 ของพนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ศาล เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ให้บริการดูแลสุขภาพ และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ใน การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรง กฎหมายของประเทศไทยในเดือนธันวาคม 2018 ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรง และ เจ้าหน้าที่รัฐ บุคลากรด้านสาธารณสุข นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อนร่วมงาน ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านจิตวิญญาณ และ ผู้สนับสนุนอื่นๆ ใน การให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ แก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรง ส่วนประเทศไทยนั้นแม้ว่ากฎหมาย ของไทยจะไม่มีบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการสนับสนุน แต่กฎหมายกับบัญญัติให้กระทรวงการพัฒนาสังคม 125 และความมั่นคงของมนุษย์ก็มีหน้าที่ในการวางแผนการทำงานเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งถือ เป็นอิกกาว่าย่างหนึ่งไปสู่การจัดการที่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆเพื่อสนับสนุนแก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรง

(3) อี้อานวยสามารถเข้าถึงบริการสนับสนุน โดยอ่อนโยน化และพัฒนาแผนปฏิบัติการขึ้นเพื่อให้มีการ ดำเนินการตามกฎหมายและจัดการบัญญากฎหมายย่างประسانความร่วมมือกัน กฎหมายของประเทศไทย พลิปปินส์ มีบทบัญญัติ อย่างละเอียดว่าเจ้าถึงการบริการสนับสนุนและมาตรการอื่น ๆ ได้อย่างไร เช่น การให้บริการหรือโครงการภาคบังคับ ที่รัฐต้องจัดให้ แก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรง และบทบัญญัติที่เป็นนวัตกรรม เช่น สิทธิที่ให้แก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรงในอันที่จะ ลาพักราชเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดผลตามคำสั่งคุ้มครอง นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณนี้ หากมีการบัญญัติไว้ในกฎหมาย จะทำให้การ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายมีประสิทธิผล

2.2 การให้คำปรึกษา กับ การໄกเล่เกลี่ย/การทำความตกลง/การประเมินประเมินในกฎหมาย

135 การให้คำปรึกษาแก่ผู้ฝ่าฝืนความรุนแรงเพื่อช่วยให้ฝ่ายผู้ถูกกระทำจัดการกับสถานการณ์ความรุนแรง และเพื่อให้ฝ่ายผู้กระทำความรุนแรงป้องกันตัวเองมีให้การกระทำความรุนแรงอีกในอนาคต เป็นลักษณะสำคัญของ กฎหมายว่าด้วยความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัว บทบัญญัติดังกล่าวในกฎหมายตระหนักรถผลประโยชน์ทางด้านอารมณ์ และจิตใจของความรุนแรงเกี่ยวกับครอบครัว อย่างไรก็ตามบ่อยครั้งที่การให้คำปรึกษาถูกทำให้ลับสนและความลำดัญ ของการให้คำปรึกษาได้ถูกกลบล้างไปจากการผนวกເเบາຫบทบัญญัติเกี่ยวกับการໄกเล่เกลี่ย/การทำความตกลง/การ ประเมินเข้ามาอยู่ด้วยกันในกฎหมาย ดังนั้น จึงต้องรู้ว่าเมื่อบัญญัติเกี่ยวกับการໄกเล่เกลี่ย/การทำความตกลง อยู่ในกฎหมาย แต่ก็ต้องมีกระแสป้องกันที่เพียงพอเพื่อประกันว่าความปลอดภัยและดุลยินของผู้ร้องทุกข์จะไม่ได้รับ ผลกระทบเชิงลบ กฎหมายของประเทศไทยในเดือนธันวาคม 2018 และ พลิปปินส์ มีความชัดเจนว่า ควรจะมีการให้คำปรึกษาแก่ผู้ร้องทุกข์ ไม่ใช่ การໄกเล่เกลี่ยประเมินประเมิน เพื่อที่จะทำให้ฝ่ายผู้ถูกกระทำรู้สึกมั่นคงปลอดภัย กฎหมาย พลิปปินส์ กำหนดให้มีการให้คำปรึกษา และบำบัดสำหรับผู้กระทำผิดด้วย ในทางตรงกันข้าม กฎหมายของประเทศไทยเวียดนาม มี บทบัญญัติทั้งบทเกี่ยวกับ “การประเมินประเมินข้อพิพาทระหว่างสมาชิกในครอบครัว” ซึ่งเน้นไปที่การให้คำปรึกษาและ การประเมินประเมินในทางธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศ ดังนั้น ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ คำปรึกษาภายใต้กฎหมายนี้คือ การประเมินประเมินภายในครอบครัว ยกเว้นไม่กี่กรณีที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมหรือ เป็นการละเมิดต่อกฎหมายปกครอง กฎหมายในประเทศไทยมีพูชาและลัว จะเป็นการจัดระดับขั้นให้กับการกระทำการ

รุนแรง และกำหนดให้มี การยกเลิกประนอมได้สำหรับความรุนแรงที่มีผลทางเศรษฐกิจหรือทางด้านอิฐใจหิน
 150 เป็นกรณีเมร้ายแรง กฎหมายของประเทศไทยกำหนดให้ต้องมีการปฏิบัติตามข้อตกลงก่อนจึงจะถอนฟ้องคดีได้ กฎหมาย
 ของประเทศสิงคโปร์ไม่มีการกล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและการยกเลิก/การหาชี้อยู่ติด/การ
 ประนอมไว้ในที่ใดเลย

3. ปัญหาที่พบจากการเข้าถึงบริการและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวของประเทศไทย
 155 **3.1 ปัญหาที่สืบท้อนจากพนักงานสอบสวน / เจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการบังคับใช้ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้หญิงทำ
 ตัวความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550**

(1) ปัญหาด้านการสอนสอนดำเนินคดี พบว่า การประสานงานระหว่างตำรวจ กับสหวิชาชีพเข้าร่วมในการ
 สอนปักจำนำกจะกระทำได้ยาก เนื่องจากกฎหมายไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถ
 ประสานงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

160 (2) ปัญหาด้านหน้าที่เกี่ยวกับการประนีประนอมความ พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้ พ.ร.บ.
 ใน การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการประนีประนอมความที่เป็นปัญหาที่เกิดจากข้อกฎหมายที่ระบุ
 ขั้นตอนในการสอบสวนที่ต้องมีสหวิชาชีพ และกำหนดว่าจะยอมความคดีประเทนได้ในชั้นศาลเท่านั้น

165 (3) ปัญหาด้านการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน การทำสำนวนการสอบสวน และการส่งฟ้องคดี
 จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามากและพบว่า การส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัวผู้กระทำผิด ภายใน 48 ชั่วโมง กรณีเด็ก
 และเยาวชน ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำผิดนั้นเป็นไปได้ยาก ด้วยข้อกำหนดของกฎหมายและระเบียบ ขั้นตอน
 การทำสำนวน ประกอบกับการต้องรอผลตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ หรือผลจากแพทย์ ผลกระทบหน่วยงานต่าง ๆ อันเป็นเหตุ
 ความจำเป็นในการสอบสวนที่ต้องมีสิ่งเหล่านี้ใน การพิจารณาผู้กระทำผิด

170 (4) ปัญหาด้านขั้นตอนเกี่ยวกับมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ พบว่าการยื่นคำร้องขอต่อศาล
 เพื่อออกคำสั่งกำหนดมาตรการได้ หรือกำหนดด้วยการฟื้อบรรเทาทุกข์ วิธีการเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ หรือ
 วิธีการเพื่อออกคำสั่งห้ามผู้กระทำการความรุนแรงในครอบครัว เข้าไปในที่พำนักของครอบครัว หรือวิธีเมียยาเงินได้ออกนั้น
 พ.ร.บ.นี้กำหนดไว้เพียงว่า ให้พนักงานสอบสวนทำคำร้องขอต่อศาล เพื่อให้ศาลมีสั่ง แต่ข้อกฎหมายกำหนดให้การปฏิบัติ
 ในการดำเนินคดี ศาลจะฟ้องคดีได้ ตาม ป.วิอาญากำหนดได้ว่า ผู้เสียหายท้องคดีเอง หรือพนักงานอัยการฟ้อง ดังนั้น คำร้อง
 ของพนักงานสอบสวนจะสมบูรณ์ต่อเมื่ออัยการได้จัดทำเป็นคำขอท้ายท่อง หรือ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอ เพิ่มเติมต่อศาลเอง
 หรือประสานกับอัยการแล้วขอเรื่องเพื่อให้ทำคำร้องท้ายท่องเพิ่มเติมให้ จะเห็นได้ว่า เป็นปัญหาในข้อกฎหมายที่เพิ่ม
 175 ซ่องว่าง และขั้นตอนการปฏิบัติแต่พนักงานสอบสวนไม่อาจรู้ได้ว่า เมื่อคดีสิ้นสุด ผู้เสียหายต้องการให้บรรเทาทุกข์ประเด็นได
 เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ในอนาคตประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในส่วนนี้ จึงไม่ได้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์
 เพิ่มเติม และเมื่อกลายเป็นปัญหาไม่ได้รับการบรรเทาทุกข์ จึงกล้ายเป็นว่าพนักงานสอบสวนไม่ทำคำร้องให้ เป็นผลให้
 ผู้เสียหายไม่ได้รับการบรรเทาทุกข์ แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายก็ให้โอกาสให้ผู้เสียหายยื่นขอบรรเทาทุกข์ได้ในภายหลัง แต่
 อาจจะล่าช้าบ้าง

180 (5) ปัญหาด้านเขตติดต่อ พ.ร.บ. พบว่าพนักงานสอบสวนมีเขตติดติ่งว่าการใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว
 ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและสังคมได้ ซึ่งปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยมองว่าการบังคับ
 ใช้ พ.ร.บ.นี้เป็นการเพิ่มภาระงานซึ่งมีมากอยู่แล้ว ดังนั้น ควรมีการตัดการอบรมให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนควบคู่กับ
 การปรับให้มีเขตติดติ่งต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

185 จากงานวิจัยของ ร.อ.หญิง นาฏสุดา เอโภกล พบว่า พนักงานสอบสวนสนใจที่เป็นเพศชาย ร้อยละ
 93.0 และเพศหญิงร้อยละ 7.0 โดยพนักงานสอบสวน จำนวน 2 ใน 3 มีสถานภาพโสด และพนักงานสอบสวนไม่ได้เข้ารับ
 การอบรมความรู้ตาม พ.ร.บ. ร้อยละ 64.3 และยังพบปัญหาในการบังคับใช้ พ.ร.บ. ในภาพรวม โดยพนักงานสอบสวน
 ที่มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. แล้ว แต่ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนเลือกที่จะใช้คดีพินิจในการพิจารณา ไม่ดำเนินการถับ
 บางกรณีที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องบังคับใช้ พ.ร.บ. โดยใช้วิธีกล่อกลีบดีเสียเอง และจากงานวิจัยพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่
 190 มีปัญหาในการบังคับใช้ พ.ร.บ. มากถึงร้อยละ 82.55 และพบว่าพนักงานสอบสวนมีเขตติดติ่งกับ พ.ร.บ. ในภาพรวม
 ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 91.47 โดยพนักงานสอบสวนมองว่า พ.ร.บ. เป็นการเพิ่มภาระงานซึ่งมีมากอยู่แล้ว เป็นเรื่องเสียเวลา
 การใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้

ตลอดจนกระบวนการและชั้นตอนในการดำเนินคดีมีความซับซ้อน ยากต่อการปฏิบัติ และยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุดลย์ ณรงค์ศักดิ์ (2553) ที่พบว่าพนักงานสอบสวนมีเจตคติในทางลบกับการดำเนินการตาม พ.ร.บ. เพราะยังไม่มีความชัดเจนในหลายประเด็น สร้างความยุ่งยากกับการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน และ ยังคงมองว่าเป็นภาระความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว จึงทำให้คดีความรุนแรงในครอบครัวมีปริมาณน้อย ขัดแย้ง กับปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่ความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ว่าเป็นพนักงานสอบสวนกับปัญหาการบังคับใช้ พ.ร.บ. พบว่า ความแตกต่างทางเพศ มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้ พ.ร.บ. เนื่องจาก พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย แต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิงและเด็ก ข้อมูลบางอย่างที่เกิดขึ้นจากผู้หญิงและเด็ก แต่ไม่กล้าเล่าให้พนักงานสอบสวนผู้ชายฟัง ไม่กล้าจะมาแจ้งความ ไม่เหมือนพนักงานสอบสวนผู้หญิง เพราะมีความละเอียดอ่อน และมีความเข้าใจปัญหาของผู้หญิงได้มากกว่าผู้ชาย และสามารถรับฟังปัญหาของผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ได้ดีกว่า

3.2 ปัญหาที่สังหันจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการเพื่อบังคับการกระทำการที่ด้วยความรุนแรงในครอบครัว (ศปภ.)

(1) ความไม่มั่นคงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพะรำเป็นเพียงพนักงานจ้างเหมารายปี ที่อัตราเงินเดือน เท่าเดิมทุกปี และไม่มีสวัสดิการ จึงไม่ตึงคุตใจให้เจ้าหน้าที่อย่างปฏิบัติงาน ประกอบกับการทำงานร่องรอยความรุนแรงใน ครอบครัวต้องมีความรับผิดชอบของเวลาราชการ รวมถึงบางครั้งต้องเผชิญกับอันตรายจากการลงพื้นที่ จึงทำให้มีการปรับเปลี่ยน เจ้าหน้าที่บ่อย ขาดความต่อเนื่อง / การสั่งสมความชำนาญในการปฏิบัติงาน

(2) โครงการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะแยกกลุ่มเป้าหมายออกตาม ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ทำให้แต่ละหน่วยงานทำงานแบบมุ่งกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบเป็นหลัก ไม่เน้น การบูรณาการ จนนำไปสู่การแยกເສອກตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ครอบครัวที่มีความรุนแรง ซึ่งอาจมีผู้ได้รับ ผลกระทบทั้งสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ เมื่อเคยเข้าสู่กระบวนการการโดยที่ต้องการสถานพักพิงหรือคุ้มครอง ก็จะถูกแยกออกไปสู่ สถานพักพิง / คุ้มครองของหน่วยงานแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้ครอบครัวต้องแยกจากกัน อาจทำให้สัมพันธภาพ ในครอบครัวแย่ลงกว่าเดิมได้

(3) การยืนคำร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพ ต่อศาลเยาวชนและครอบครัวเพื่อร้องขอให้คุ้มครองสวัสดิภาพ ในเหตุฉุกเฉิน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานทราบว่ามีช่องทางนี้ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว แต่บางครั้ง ผู้ถูกกระทำมีฐานะยากจน ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ผู้เสียหาย ทำให้เป็นปัญหาในการดำเนินการ และ กระทบกับเจ้าหน้าที่ด้วย

3.3 ปัญหาที่พบจากหน่วยงานราชกิจการอื่น ๆ

(1) กระทรวงสาธารณสุข : การทำงานกับผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัวมีความละเอียดอ่อน ในการพูดคุย บุคลากรต้องมีความเขียวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น แพทย์ พยาบาล ถ้าจำเป็นจะต้องมีทักษะในเรื่องนี้ ด้วยเช่นกัน จึงควรมีการเสริมทักษะในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรด้วย ในส่วนของบประมาณของกระทรวงสาธารณสุข ไม่ครอบคลุมการบำบัดผู้ถูกกระทำความรุนแรงและผู้กระทำ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เป็นเรื่องของ การบำบัดพื้นที่ ได้อย่างเป็นระบบ

(2) กรมคุ้มประพฤติ : ขาดหน่วยงานที่จะส่งต่อพื้นที่ เปิบยาผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว และ งบประมาณในการติดตามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวที่กลับสู่ชุมชน หรือสังคม และเจ้าหน้าที่ยังขาดองค์ความรู้ เกี่ยวกับ พ.ร.บ. และกระบวนการการทำงานที่เป็นระบบในการคุ้มครองผู้กระทำ

(3) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ : เป็นหน่วยงานที่มีกองทุนยุติธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสนับสนุน เงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนต้านภัยหมาย การพื้นที่ของการดำเนินคดี หรือการบังคับคดี / การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งบางครั้งซึ่งว่างของกฎหมาย อาจทำให้เกิดการท้าประโคนโดยมิชอบได้

3.4 ปัญหาที่สังหันจากภาคล้วนอื่น ๆ

จากເගົາເສວນເຮືອງ ກາຣັກຊາສາບັນຄອບຄັວ ກັບສີທີມນຸ່ຍານຂອງຜູ້ຫຼິງທີ່ຄູກຮະກາດການຮັບຮັດກຳມືດີ ເຊັ່ນ ຄະນະສັງຄົມສົງຄຽກຮ່າກສຕ່ຽມ ມາຫວິທາລັບຮົມສຕ່ຽມ ແນວ 26 ລັນວາດມ 2559 ທີ່ຈັດໂຄມມູລືນິຫຼິ້ງຫຼິງ ວ່າມກັບ

235 คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มูลนิธิส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม และคณะกรรมการคหอพักเพื่อการพัฒนาสังคมแผนกสตรี สถาบันมนุษยศาสตร์ สถาบันมนุษยศาสตร์ คหอพักสตรีแห่งประเทศไทย มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

240 นางอังศณา นีลazole ประธานอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ : กล่าวว่า “ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวผู้หญิงมีทางเลือกค่อนข้างน้อยในการยุติปัญหา เนื่องจากทัศนคติของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเมื่อเป็นคดีความก็มักได้รับการใจล่ำถ่ำ เพราะถือเป็นความผิดที่ยอมความกันได้ ตามมาตรา 4 ที่ให้มีการประนีประนอม ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสำคัญจากคณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบแห่งสหประชาชาติ (CEDAW) และคณะกรรมการอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประตีบตีหรือการลงโทษที่เหดร้าย ไม่มีกฎหมายรองรับ หรือย้ายศักดิ์ศรี (CAT) ซึ่งมีข้อสังเกตว่าการดำเนินคดีความรุนแรงในครอบครัวยังมีอยู่”

245 นายจรัส ภักดีธนาภุกุล ศูลาการศาสตร์รัฐธรรมนูญ : กล่าวว่า “ประเด็นผู้กระทำความรุนแรงตอกยูในสภาพหรือเมื่อตนผู้ป่วยทางจิต มีอาการกระทำความรุนแรงตอกยู (Post Traumatic Syndrome Disorder และ Battered Wife Syndrome หรือ Battered Woman Syndrome หรือ Battered Person Syndrome) แต่แนวคิดนี้ไม่ได้ถูกนำไปใช้เป็นตัวตั้ง ในการจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว เมื่อกีดปัญหาขึ้น กฎหมายนี้จึงช่วยอะไรไม่ได้ ในการนี้ได้ยกตัวอย่างคดีในประเทศสหรัฐอเมริกาที่เกิดขึ้นหลังจากแพทย์ทางด้านจิตเวช มีมติยืนยันว่า Battered Wife Syndrome เป็นอาการเฉพาะชนิดหนึ่งของ Post Traumatic Syndrome Disorder ที่ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริการับไปปรับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994 เป็นเหตุให้จำเลยพ้นโทษจากโทษทัณฑ์ของกฎหมายอาญาแบบตั้งเดิม”

4. ข้อเสนอแนะจากการทบทวนเอกสารวิชาการ งานวิจัย และวิทีเสนาที่เกี่ยวข้อง

255 4.1 มุมมองของผู้พิพากษาต่อประเด็นที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้มุ่งเน้นให้มีการเจรจาไกล่เกลี่ย แต่บุคลากรที่ทำการไกล่เกลี่ย นั้นมีความชำนาญหรือมีวิสัยทัศน์ไม่เท่ากัน ดังนั้นถ้าหากบุคลากรขาดทักษะ ประสบการณ์ หรือวิสัยทัศน์จะทำให้มองปัญหามาไม่ออก ส่งผลให้กระบวนการไกล่เกลี่ยที่เกิดขึ้นก็จะนำไปสู่ความพินาศที่ยิ่งใหญ่ขึ้น รวมถึงประเด็นการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินคดีความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและส่งผลต่อเหตุการณ์ในอนาคต ด้วย ดังนั้นจึงไม่ใชem แต่การไกล่เกลี่ย เพราะบางครั้งต้องนำการลงโทษมาพิจารณาควบคู่กันไปด้วยเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นใน

260 4.2 คณะกรรมการอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประตีบตีหรือการลงโทษที่เหดร้าย ไม่มีกฎหมายรองรับ ย้ายศักดิ์ศรี (CAT) เสนอว่าควรมีการดำเนินมาตรการแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ใน พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ให้อำนาจความสะดวกในการร้องเรียนให้ผู้เสียหายทราบถึงระบบการขอความช่วยเหลือ เสริมสร้างระบบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการคุ้มครองทางจิตสังคมโดยเฉพาะผู้เสียหายกรณี Battered Person Syndrome ซึ่งมีแนวโน้มกลับมาใช้ความรุนแรงกับสามีที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่สามารถคุ้มครองผู้หญิงได้

265 4.3 ศูลาการศาสตร์รัฐธรรมนูญ เสนอว่าทางด้านการแพทย์ โดยราชวิทยาลัยทางจิตแพทย์ ควรมีมติว่างหักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่า Battered Person Syndrome เป็นอาการป่วยทางจิตชนิดหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ศาลสามารถดำเนินตีไปใช้ประกอบการใช้กฎหมายอาญา รวมถึงเสนอให้แก้ไข พ.ร.บ.ฯ โดยเพิ่มมาตรา 4/1 ระบุผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงข้าหลายครั้ง หรือถูกข่มขู่ทำให้ผู้ถูกกระทำตกอยู่ในสภาพจำยอม (BWS) “ไม่สามารถจะหลีกหนี ให้พ้นจากการถูกกระทำ ความรุนแรงได้ เพื่อให้ศาลมีการพิจารณาพิพากษางานโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้พึงได้”

270 4.4 ควรปรับปรุงข้อกฎหมายของ พ.ร.บ.ฯ ให้มีแนวทางเพื่อให้สหวิชาชีพสามารถดำเนินงานและประสานงานกันได้อย่างชัดเจน รวมถึงปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงตั้งแต่เริ่มกระบวนการ ระหว่างการปฏิบัติงาน และภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการ

275 4.5 ให้มีการรณรงค์ เรื่อง “ความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่เรื่องส่วนตัว” ให้มากขึ้น กำหนดให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องเร่งด่วน เมื่อจากข้อมูลจากงานวิจัยพบว่าพนักงานสอบสวนยังคงมองว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ โดยใช้มิติการพัฒนาสถาบันครอบครัวเป็นฐาน

เพื่อระดับมาตรฐานของสถาบันครอบครัวเข้มแข็งแล้ว สภาพของคติความรุนแรงในครอบครัวจะลดลง

4.6 ควรสร้างเจตคติที่ดีให้แก่พนักงานสอบสวนควบคู่ไปกับการอบรม ให้ความรู้ตามกฎหมาย เพื่อให้มีทั้งความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานความรุนแรงในครอบครัว ควรผลิตพนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้หญิงเพิ่มขึ้น นี่องจากปัจจุบันพนักงานสอบสวนหญิงมีจำนวนไม่เที่ยงพอในการปฏิบัติงาน¹⁵

5. (ร่าง) นิติเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการและการป้องค้าบใช้กฎหมาย

5.1 จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในระดับจังหวัดที่ดูแลทุกกลุ่มเป้าหมายในจุดเดียวทัน (one-stop center) โดยให้ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลัก ศูนย์ตั้งกล่าวมีหน้าที่ในการช่วยเหลือ / 285 ประสาน / ส่งต่อ / ติดตาม โดยเน้นการสร้างกระบวนการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัดของ พม. เพื่อให้เกิด ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองช่วยเหลือทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการบริการประชาชน และหน่วยงานอื่น ๆ

5.2 จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ปฏิบัติงาน / ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยพัฒนาให้เป็นหลักสูตรออนไลน์ ควบคู่กัน เพื่อเพิ่มช่องทางและความถี่ในการเข้าถึงข้อมูล

290 5.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางโดยการสร้างระบบปฏิบัติการ (platform) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งใน กระบวนการยุติธรรม และกระบวนการคุ้มครองช่วยเหลือ ต้องรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละกระบวนการตั้งแต่การแจ้ง เหตุ ช่วยเหลือ พื้นที่ ติดตาม โดยมีการสร้างระบบชั้นความลับ / การเข้าถึง / การนำข้อมูลไปใช้ ร่วมกัน

5.4 จัดตั้ง “กองทุนคุ้มครองผู้ถูกกระทำการด้วยความรุนแรงในครอบครัว” เพื่อรับรับกระบวนการช่วยเหลือ ผู้ถูกกระทำการด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่ยังเป็นช่องว่างหรือรอยต่อที่ยังไม่มีหน่วยงานรองรับการดำเนินงานที่ชัดเจน

295 5.5 เพิ่มพนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้หญิงให้มากขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มการอบรม พ.ร.บ. และการสร้างเจตคติที่ดูดีต้องให้กับผู้หญิงทุกภาคส่วน

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, คู่มือการปฏิบัติงานของหน่วยงานในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว. หน้า 111-112.

- 300 นางสาวดา เอโนนล, ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มพนักงานสอบสวน, Public Health & Health Laws Journal Vol. 1 January - April 2015. แผนผังการพิจารณาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ, ค้นวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 จาก www.sskjc.coj.go.th/doc/data/sskjc/sskjc_1479286001.pdf วัฒนา วิทยาลุล, ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล หลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง” รุ่นที่ 17 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2556.
- 305 เสวนาการรักษาสันบันครอบครัวกับสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงที่ถูกกระทำความรุนแรง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์, 26 ธันวาคม 2559.
สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544.
สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.
310 สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550.
สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติให้ไขประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา.
สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553.
อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์. (2553). การประเมินการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550. งานวิจัย.
Lawyers Collective Women's Rights Initiatives, กฎหมายว่าด้วยความรุนแรงเกี่ยวกับครอบครัวและการดำเนินงานตามกฎหมาย บทวิเคราะห์สำหรับประเทศในภูมิภาคอาเซียนตามมาตรฐานสากล และการปฏิบัติที่ดี, แปลโดย ประวิทย์ ร้อยแก้ว และ สุดารัตน์ เสรีวัฒน์. (กรุงเทพมหานคร : องค์การเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ สำนักงานภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก), หน้า 11 – 13.

การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวโดยชุมชนท้องถิ่น

ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับครอบครัวในสังคมไทยมาอย่างยาวนานและมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ที่มีภาวะพิ่งพิงหรือมีสถานะอ่อนแอกว่า ในครอบครัว เช่น เด็ก สตรี และผู้สูงอายุ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวยังเป็นปัญหาพื้นฐานที่เชื่อมโยงไปสู่ การกระทำผิดอีกหลายด้าน ในปี 2559 มีเด็กและสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่เข้ารับบริการในบ้านพักเด็ก และครอบครัว จำนวนทั้งสิ้น 139 ราย สodicการให้บริการของศูนย์ช่วยเหลือสังคม (สายด่วน 1300) กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) พบว่ามีผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวขอรับบริการจาก ศูนย์ช่วยเหลือสังคม จำนวน 1,578 ราย และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) ได้รวบรวมข้อมูลจากระบบ ฐานข้อมูลความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว ภายใต้เว็บไซต์ www.violence.in.th ซึ่งได้รับการบันทึก โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัด และเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว พบร่วมกัน นี้เหตุการณ์ ความรุนแรงในครอบครัว จำนวนทั้งสิ้น 749 เหตุการณ์ ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกายหรือจิตใจ ความรุนแรงทางเพศ การละเมียดหดทึบไม่ดูแลรับผิดชอบ เป็นต้น 15 ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาความรุนแรงเป็นปัญหาที่มีหลากหลายรูปแบบและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัว

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่มีความละเอียดซับซ้อนและเป็นผลมาจากการทัศนคติ ความเชื่อที่ถูกถ่ายทอดกันมาตามชนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ให้ผู้ชายเป็นใหญ่ในสังคม บทบาทของผู้หญิง ถูกคาดหวังจากครอบครัวและสังคมในการเป็นลูกที่ดี ภารยาที่ดี และการเป็นแม่ที่ดี ต้องมีความอดทน 20 ต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังสุภาษิตที่เราคุ้นเคยคือ “ไฟในอย่างน้ำออก ไฟนอกอย่างน้ำเข้า” สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ ผู้หญิงหลายคนอยู่ในภาวะจำยอมและไม่กล้าออกมายังเมืองถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีหลากหลายแนวทาง ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐองค์กร เอกชน และองค์กรภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้ร่วมมือกันในการดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนที่ทักษิณ์ให้การฟื้นฟูทางด้านจิตใจ 25 ด้วยวิธีการต่างๆ กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และมีการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 แก่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทั่วไป ปัจจุบันมีการรณรงค์ยุติความรุนแรงในครอบครัวอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่คนในสังคม และไม่มองว่าการทะเลาะกันระหว่างสามีภรรยาหรือบุคคลในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ควรเข้าไป干预 เกี่ยว อย่างไรก็ตาม การป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงไม่สามารถสำเร็จได้โดยลำพังหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานในระดับท้องถิ่นและคนในชุมชน 30 เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เพราะชุมชนนั้นถือเป็นพื้นที่ที่ใกล้ชิด กับสถาบันครอบครัวมากที่สุด โดยเฉพาะศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ที่คุณทำงงานประกอบด้วยบุคคล ในหมู่บ้านและชุมชนที่รู้จักและเข้าใจถึงสภาพปัญหาของครอบครัวในพื้นที่เป็นอย่างดี สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับ ความรุนแรงในครอบครัวแก่สมาชิกในชุมชนได้โดยตรง รวมทั้งเป็นตัวกลางที่จะรับทราบเหตุการณ์กรณี 35 เกิดความรุนแรงในครอบครัว

กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัว

- 1) กลไกระยะต้นนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 5 ว่าด้วยแนวโนบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวโนบายด้านสังคม ในการส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้าง และพัฒนาความเป็นปีกแผ่นดินของสถาบันครอบครัวและชุมชนประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตั้งแต่ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) เป็นต้นมา รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความอุ่นเข้มแข็งในการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและครอบครัวมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลสังคม โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2554 – 2575) มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนทุกวัย สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัว และมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการกับปัญหาของชุมชนเองได้อย่างยั่งยืน

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัว โดยได้มีการขับเคลื่อนงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อให้บรรลุตามเจตนาرمณของพระราชบัญญัติฯ ในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่มีความครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม จึงได้มีการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนทั้งด้านนโยบายและการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติในพื้นที่โดยการสร้างความร่วมมือร่วดับนโยบายผ่านการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการดำเนินงานด้านครอบครัว และการป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้

1.1 ข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง 7 องค์กร ได้แก่ กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมอนามัย กรมสุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร และสำนักงานกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2547 ใน การส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตามบทบาทหน้าที่และการกิจของหน่วยงานให้สามารถดำเนินงานเพื่อประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินการยุทธิ์ความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ดูแลกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กับหน่วยงานภาครัฐ โดยมีกระทรวงหลักและหน่วยงานอิสระที่เกี่ยวข้อง 10 หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร หอประชุมกองทัพเรือ โดยมีพระเจ้าล้านເຮືອ ພຣະອົງກເຈົ້າພະຍານ ເປັນປະຊານ

1.3 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินการยุทธิ์ความรุนแรงในครอบครัวระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน 43 องค์กร กับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 ณ สรวณเปญจัทศ (สวนรถไฟ) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธีลงนามความร่วมมือฯ ประกอบด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมบัณฑิตศิลป์ทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมส่งเสริมสถาบันภาษาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระเจ้าราชวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมส瓦ลี พระวรราชทินทบดามาตุ มูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิเพื่อนหญิง มูลนิธิศุนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก มูลนิธิบีเวียนางสกุลเพื่อเด็กและสตรี สถาบันมูลนิธิ มูลนิธิดวงประทีป มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย มูลนิธิสีลมรัตนสถาน มูลนิธิเด็ก มูลนิธิอาชีวะ มูลนิธิศุนย์ขอท่าไล่ สถาบันครอบครัวไทย มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทร์ บริหาราชชนนี มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว (พอร์เด็ก) สถาบันครอบครัวเพื่อความสามัคคี และสันติภาพโลก (ประเทศไทย) สมาคมพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ป่วยเรื้อรังบุคคลอ托หีซึม (ไทย) สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิตแห่งประเทศไทย มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิอหิสติกไทย มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิโล้อนส์ในประเทศไทย มูลนิธิชุมชนไฟ มูลนิธิกระจกเงา มูลนิธิรักษ์ไทย พิรษายานุเคราะห์มูลนิธิ มูลนิธิรณรงค์กาญจนอักษร มูลนิธิหญิงขายก้าวไกล สถาบันสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิสถาบันศึกษา และพัฒนาการจัดการความชัดเจ้นด้วยสันติวิธี และมูลนิธิส่งเสริมความรู้เพื่อการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

องค์ประกอบในการขับเคลื่อนงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง

85 ในครอบครัว พ.ศ. 2550

1. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาตรา 13 จัดให้มีระบบงานเพื่อสนับสนุนงาน (ตามมาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12) โดยกฎกระทรวงกำหนด ระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 มาตรา 17 ให้สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว รายงานจำนวนคดีความรุนแรงในครอบครัว จำนวนคดีคุ้มครอง ชั่วครัว จำนวนการลงมือดำเนินการ และจำนวนการยอมความต่อคณะกรรมการและรัฐสภาเพื่อทราบปีละครึ่ง มาตรา 18 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติฯ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกรัฐบัญญัติ ออกกฎหมาย และระเบียบกลไกหลักของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ (ตามกฎกระทรวงฯ) โดยสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีบทบาทภารกิจในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ ประสานศูนย์ปฏิบัติการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุน การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ เสริมสร้างกลไก และพัฒนาผลลัพธ์ตามพระราชบัญญัติฯ จัดทำระบบฐานข้อมูล และรายงานข้อมูลตามมาตรา 17 สนับสนุน และบูรณาการการทำงานทั้งระบบนโยบาย และ การปฏิบัติงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พระราชบัญญัติฯ

100 2. พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. 2550 คือ 1) พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 3 หมายถึง พนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจนาม ป.วิอาญา หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง พม. มีอำนาจเข้าไปในเขตสถานเพื่อสอบสวนและประเมิน สภาพครอบครัว จัดให้ผู้ถูกกระทำได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือจัดให้รับคำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งการแจ้งสิทธิตามกฎหมาย การประสานการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ และ 105 2) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่น้อยกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจน้ำผู้ใหญ่ตาม ป.วิอาญา มีอำนาจ ในการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ เช่น สั่งให้ผู้กระทำไปเข้ารับการบำบัดรักษา เป็นต้น

110 3. พนักงานสอบสวน แบ่งเป็นพนักงานสอบสวนตาม ป.วิอาญา และพนักงานสอบสวน ตามพระราชบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันมีเฉพาะพนักงานสอบสวนตาม ป.วิอาญา มีบทบาทสำคัญในการดำเนินคดี เมื่อเข้าสู่กระบวนการร้องทุกข์ เนื่องด้วยแต่การสอบสวน การส่งสำเนาให้อัยการเพื่อพิจารณาคดี ในการเสนอคดีสั่งฟื้มคดี ที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ขั้นผู้ใหญ่ต่อศาล และการจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงก่อนการยอมความ ตลอดจน การดำเนินการกรณีละเอียดหรือไม่ละเอียดคำสั่ง หรือบันทึกข้อตกลง

115 4. ผู้ประนีประนอม ได้แก่ บุคคล หรือคณะบุคคล (อาจเป็นบุคคลที่เป็นที่かれพหองคุ้กกรรม) หน่วยงานที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นสมควรจัดให้มีเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยก่อนการยอมความ

5. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว เป็นศูนย์กลางด้านข้อมูล ความรุนแรงในครอบครัว และศูนย์กลางในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับจังหวัด และต้องมีการรายงานผลการช่วยเหลือคุ้มครองต่อระดับนโยบาย บทบาทหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการฯ จะมีส่วนช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงาน/ข้อมูลให้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ศาล และสหวิชาชีพตั้งแต่การรับแจ้งเหตุ การช่วยเหลือเบื้องต้น การคุ้มครองระหว่างคดี การสอบสวน การยอมความแบบมีเงื่อนไขเพื่อรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำ ให้คำแนะนำ และการติดตาม

120 6. ตำรวจ เป็นกลไกสำคัญในการบูรณาการยุทธิรรมในการคุ้มครองสวัสดิภาพ ป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิด เมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ตำรวจร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปประจำเหตุ ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองเบื้องต้น และให้การคุ้มครองระหว่างคดี การสอบสวน การยอมความแบบมีเงื่อนไข เพื่อรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำ

2) กลไกระดับจังหวัดและชุมชนท้องถิ่นในการป้องกันความรุนแรงในครอบครัว

ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่เข้มโงย跟ปัญหาสังคมในหลายมิติ จึงต้องมุ่งเน้นการป้องกันแก้ไขปัญหานี้ในเชิงบูรณาการกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม รวมทั้งการรณรงค์เพื่อสร้างทัศนคติใหม่ของสังคมให้ตระหนักรู้ว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่ปัญหาของคนในครอบครัวเท่านั้น แต่ชุมชนและสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะกลไกหลักในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

2.1 กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวระดับจังหวัด

135 1. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวจังหวัดและคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวจังหวัด ที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันให้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนรณรงค์ และให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมครอบครัวและการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

140 2. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวจังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับจังหวัด มีเจ้าหน้าที่ที่มีบุคลากรที่ในการรับแจ้งเหตุ ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ารับแจ้งเหตุ สนับสนุน การดำเนินการอุகค้ำสั่งคุ้มครองชั่วคราว ประสานหน่วยงานสหวิชาชีพ และการติดตามการดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล

145 3. ศูนย์พิ่งได้ (OSCC) กระทรวงสาธารณสุข ในระดับจังหวัด มีที่ตั้งอยู่ที่โรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลทั่วไปและระดับอำเภอที่โรงพยาบาลสุขุมวิท โดยท่านผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ เด็ก สตรีและบุคคล ในครอบครัวที่ประสบปัญหาถูกกระทำรุนแรง แบบครบวงจร โดยมีรูปแบบการทำงานแบบสหวิชาชีพ ทั้งรับแจ้งรายงานกรณีเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวถูกกระทำความรุนแรง คัดกรอง ทางด้านร่างกาย จิตใจ สืบค้นข้อเท็จจริง ให้คำปรึกษา ตรวจประเมินความบาดเจ็บ เสียหายทั้งทางร่างกายและจิตใจ รักษาพยาบาลให้บริการทางการแพทย์ และบำบัดพื้นฟูผู้ป่วยและครอบครัว ประสานงานกับสหวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเบื้องต้น ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

155 4. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด ท่านผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์ฯ สามารถเข้าพำนักที่บ้านพักเด็กและครอบครัวที่มีห้องนอนจำนวนห้อง ไม่น้อยกว่าห้อง ในลักษณะงานอำนวยการประสานส่งต่อความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพกลุ่มเป้าหมาย สนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่และศาล โดยดำเนินการรับแจ้งเหตุโดยเกิดความรุนแรงในครอบครัว ให้การช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพ จัดประชุมร่วมกับทีมสหวิชาชีพเตรียมความพร้อมในการใกล้เลี้ยงอบรมความจัดที่พักชั่วคราว การฝึกอบรมอาชีพ รวมทั้งปรับพฤติกรรมของผู้กระทำเพื่อมิให้เกิดการกระทำซ้ำ

5. ตำรวจ มีหน้าที่ในการรับแจ้งความ ส่งตัวผู้ถูกกระทำไปยังโรงพยาบาลเพื่อตรวจร่างกาย และจัดให้ได้ดำเนินการใกล้เลี้ยงคู่กรณี ลงบันทึกประจำวัน สอบปากคำ ส่งต่อนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือส่งคืนสู่ครอบครัวและชุมชน

160 6. อัยการ มีหน้าที่ในการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม สนับสนุนการบังคับใช้มาตรการตาม พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการปฏิบัติงานของทีมสหวิชาชีพในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก สตรี และบุคคล ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือในค่าร้องต่อศาลขอความคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและผู้ถูกกระทำความรุนแรง

165 7. ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด กรณีมีการยื่นคำร้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดให้ได้ส่วนเพื่ออุกมาธราการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2533 มาตรา 172

นอกจากนี้ ในปี 2556 ได้มีการเปิดตัวศูนย์ช่วยเหลือสังคม OSCC (One Stop Crisis Center) เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ตั้งครรภ์ไม่พร้อม (คุณแม่วัยใส) 2) การดูแลมนุษย์ 3) แรงงานเด็ก 4) การใช้ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ ซึ่งศูนย์ดังกล่าวทำหน้าที่รับแจ้งเหตุ/

เบगแส ประธาน ส่งต่อ และติดตามข่าวเหตุอุบัติการณ์ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม การให้ความคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ 170 การดำเนินคดีตามกฎหมายและการช่วยเหลืออื่น ๆ และมีการขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย แจ้งเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งดำเนินการศึกษาข้อมูลการให้ความช่วยเหลือใน 4 ประเด็นหลัก รวมทั้ง มอบหมายให้ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รับผิดชอบการรับเรื่องการช่วยเหลือ ใน 4 ประเด็นซึ่งถือได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยแรก (Front Line 1) ในการรับแจ้งเหตุการณ์ ความรุนแรงในครอบครัวในพื้นที่ก่อนประธานส่งต่อไปยังจังหวัด (Front Line 2) เพื่อส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 175 ดำเนินการต่อไป

2.2 กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวระดับชุมชนท้องถิ่น

การดำเนินงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีกลไกชุมชนและห้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพราะเป็นจุดเกิดเหตุและมีความใกล้ชิดกับครอบครัว ในชุมชนมากที่สุด โดยกลไกในระดับชุมชนและห้องถิ่น ประกอบด้วย

180 1. ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) เป็นองค์กรประชาชนที่มาจากการตัวแทนกลุ่ม หรือองค์กรในชุมชนที่อาสามาร่วมกันดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาครอบครัวในชุมชนที่มีการบริหารจัดการในรูปของ คณะกรรมการ ศพค. โดยมีเครือข่ายกลุ่มครอบครัวเป็นสมาชิกและอยู่ในความดูแลและสนับสนุนขององค์กรปกครอง 185 ท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบล ในการสำรวจข้อมูล วางแผนและประสาน ความร่วมมือจากหน่วยราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และองค์กรประชาชน เพื่อป้องกันแก้ไข ปัญหาที่เกี่ยวกับครอบครัว

2. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศบภ.ต.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานความรุนแรงในครอบครัวร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน ในระดับพื้นที่และระดับจังหวัด ถือเป็นการพัฒนาศักยภาพและยกระดับ ศพค. ซึ่งเป็นกลไกระดับพื้นที่ให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการป้องกัน ผู้ระหว่างปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

190 3. โรงพยาบาลล่างเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นการขยายศูนย์พัฒนาฯ (OSCC) ลงไปในโรงพยาบาล ระดับตำบลหรือหน่วยบริการปฐมภูมิ เพื่อให้บริการทางการแพทย์กับผู้ป่วยเด็กสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงและครอบครัว โดยมุ่งเน้นการคัดกรอง การแจ้ง/การส่งต่อความช่วยเหลือมาที่ศูนย์ OSCC ระดับ อำเภอ และจังหวัด รวมทั้งการเฝ้าระวัง ผู้ที่มีความเสี่ยงถูกกระทำความรุนแรงที่อยู่ในพื้นที่ การติดตามเยี่ยมบ้าน และจัดระบบการทำงานประสานเชื่อมโยง เครือข่ายร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบล

195 4. ตำรวจ/พนักงานสอบสวน มีหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุ ลงบันทึกประจำวัน สอดคล้องเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นและวัดถ้วนประسنคดีที่ต้องการให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ทำหน้าที่ในการไถ่เกลี้ยเพื่อให้คุกกรณีตอกย้ำ หรือกรณีประسنคดีนิ่ง แจ้งหน้าที่ตำรวจจะดำเนินการให้ตามความประسنค์ของผู้เสียหาย

3) การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของกลไกระดับต่าง ๆ

1. การสนับสนุนงบประมาณ

200 1) เพื่อสนับสนุนกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ทุกจังหวัด จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว เป็นประจำทุกปี และประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ถึงสิทธิที่ฟื้นฟื้นรับความพำนัช

2) เพื่อสนับสนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ในการดำเนินกิจกรรม ตามสภาพปัญหาของพื้นที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในปีงบประมาณ 2558 กรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัวได้ริเริ่มโครงการตำบลเข้มแข็งไร้ความรุนแรง (Fight for Zero Violence) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกันขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดย ศพค. และ อปท. เป็นหลักในการเชื่อมประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายในพื้นที่ และ ได้ดำเนินการนำร่องในพื้นที่ ศพค. จำนวน 1,009 แห่ง ทั่วประเทศ และในปีงบประมาณ 2559 มี ศพค. ให้ความสนใจ เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 3,033 แห่ง สำหรับกิจกรรมที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ กิจกรรมผู้ระหว่างป้องกันแก้ไข

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 1,203 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.25 ของกิจกรรมทั้งหมด และงดให้เห็นว่าชุมชน และห้องเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้คุณในชุมชน การตีงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไข ปัญหา และสร้างเครือข่ายผู้ระหว่างปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ของตนเอง

2. การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน

- 215 1) การอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ กลไกสหวิชาชีพในการคุ้มครองเด็ก สตรี และบุคคล ในครอบครัวที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรง และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและกลไก การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรณีความรุนแรงต่อเด็กและสตรี พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย สหวิชาชีพให้สามารถส่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองกรณีความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างเป็นระบบ
- 220 2) เสริมสร้างศักยภาพกลไกในระดับพื้นที่ (ศพค.) ในการยกระดับเป็นศูนย์ปฏิบัติการ เพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปค.ต) มีพื้นที่เป้าหมายดำเนินการ 21 จังหวัด 42 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ราชบุรี พิษณุโลก น่าน เชียงใหม่ เชียงราย อุดรธานี ร้อยเอ็ด สุราษฎร์ธานี สงขลา พิจิตร สุโขทัย นครราชสีมา บึงกาฬ ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ลพบุรี ลพบุรี สารแก้ว ตรัง พัทลุงและจังหวัดสุสาน ดำเนินการร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานสหวิชาชีพในพื้นที่ในการเฝ้าระวังป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว จัดตั้งและวางระบบศูนย์รับแจ้งเหตุระดับหมู่บ้านและระดับตำบล ให้ความรู้ถึงพระราชบัญญัติฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับความรุนแรงในครอบครัวและความเสมอภาคระหว่างเพศกับประชาชนในพื้นที่ การปรับตั้งคดีเกี่ยวกับความรุนแรง ในครอบครัวไม่ให้มองว่าเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว รวมทั้ง ขับเคลื่อนการดำเนินงานในการให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือร่วมกับทีมสหวิชาชีพในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลสถานการณ์ครอบครัวกลุ่มเสี่ยงมาวิเคราะห์และกำหนด แนวทางการคุ้มครองช่วยเหลือ
- 230 3. สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้มีกระบวนการติดตามให้การคุ้มครองช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างทันท่วงทีและ มีการดำเนินงานเชิงรุกเพื่อลดความเสี่ยงที่จะนำไปสู่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
- 225 4. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคล ในครอบครัว ผ่านเว็บไซต์ www.violence.in.th
- 235 5. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนครอบครัว ซึ่งโครงการดังกล่าวมีการสอดแทรก กิจกรรมการเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เพื่อส่งเสริมให้สามารถในครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการดูแลครอบครัวลักษณะเฉพาะต่าง ๆ

ผลการเฝ้าระวังของผู้อำนวยการดำเนินงาน

ปัญหาด้านบุคลากร

- 240 1. ผู้กระทำ/ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว และประชาชนที่ไว้ชาติความตระหนักรู้ในเรื่อง ความรุนแรงในครอบครัว มีทัศนคติต่อปัญหาว่าเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว ประชาชนส่วนใหญ่ยังคง ยอมรับความรุนแรง ในด้านผู้ถูกกระทำมักไม่กล้าออกมายังความหรือความช่วยเหลือเพื่อรายอยู่ในภาวะพึ่งพิง กลัวว่าจะถูกกระทำซ้ำที่รุนแรงกว่าเดิมหรือถูกหลอกจับแผลบาดเจ็บหลังจากครอบครัว ระบบการคุ้มครองเด็ก สตรี ที่ถูกกระทำในพื้นที่ยังไม่เข้มแข็งมากพอทำให้ผู้กระทำยังสามารถหลบหนีเข้าถึงตัวผู้ถูกกระทำได้ง่าย หากไม่มี หน่วยงานในพื้นที่ที่ใกล้ชิดช่วยดูแล
- 245 2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในระดับตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกับบุคคลหรือครอบครัว ยังขาดทักษะและ องค์ความรู้เฉพาะในการปฏิบัติงาน ประกอบกับไม่เข้าใจกระบวนการตามพระราชบัญญัติฯ มีทัศนคติว่าความรุนแรง ในครอบครัวเป็นเรื่องของสามีภรรยา ที่สามารถเกิดขึ้นได้ หรือไม่กล้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือเข้าไปรับเหตุ และไม่มีใจ ในความปลดปล่อยเมื่อต้องเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งขาดความรู้ว่ามีแหล่งการประสานงานช่วยเหลือส่งต่อที่หน่วยงาน ได้บ้าง จำนวนผู้ปฏิบัติงานยังไม่เพียงต่อการตอบสนองปัญหา

3. บุคคลในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่ยังมีเจตคติในทางลบต่อคดีความรุนแรงในครอบครัว
เนื่องจากผู้กระทำและผู้ถูกกระทำเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน โอกาสที่จะตกลงหรือประนีประนอมความกันได้
ค่อนข้างสูง รวมทั้ง เห็นว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่ร้ายแรง บางกรณีผู้ถูกกระทำ
กลับมาแจ้งเหตุหลายครั้ง จึงมีความพยายามหลีกเลี่ยงไม่ทำคดีความรุนแรงในครอบครัว กระบวนการยุติธรรม
255 ในระดับต้นไม่สามารถประเมินความเสี่ยงในการถูกกระทำซ้ำ หรือไม่เคยประสบเมืองความเสี่ยงจากการถูกกระทำ
ซ้ำตามมาอีกได้ ส่วนใหญ่แค่ซักถามว่าເຂົ້າເວັ້ນກັນຫຼືໄມ້ ດ້ວຍເວັ້ນໄດ້ແນະນຳຫຼືສ່ວງຕ່ອນໄປຢັ້ງນໍາຍິງ
ທີ່ໃຫ້ຄໍາບໍລິກາຫຼືໃຫ້ຄໍາຫຼືເຊື້ອນໆ ການທຳກຳພົບພັນຢ່າງແຍກສ່ວນຫາດຄວາມເຂື່ອມໂຍງ

4. พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ โดยตำแหน่ง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตໍາรวจ
ไม่ทราบหน้าที่ของตนของตามพระราชบัญญัติฯ ไม่เข้าใจกฎหมายหรือไม่รู้ว่ามีกฎหมายนี้ หรือรับรู้บ้างแต่ก็มีน้อยมาก

260 5. บุคลากร พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

6. ผู้นำท้องถิ่น อาสาสมัครในชุมชน เช่น อสม. คณทํางาน ศปค./ศปก.ต. อพม. ไม่กล้าเข้าไป
ช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ และมีความคิดว่าการเข้าช่วยเหลือจะกระทําให้ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น หากเข้าไปยุ่งเกี่ยวโดยตรง
จะเป็นการตีตราว่าครอบครัวนี้ใช้ความรุนแรงในครอบครัว

ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน

265 1. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมุ่งเน้นการทำความดีตามบทบาทหน้าที่ของตนของทำให้ขาด一股ใจ
ประสานหลักในการประสานงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การติดตามผล
การให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาในแบบองค์รวม

2. การทำงานของทีมสหวิชาชีพขาดการบูรณาการ มีลักษณะต่างคนต่างทำขาดการสนับสนุน
หรือพยกรที่สำคัญ และหน่วยงานให้ความช่วยเหลือยังขาดความพร้อมในการให้บริการ

270 3. การให้ความช่วยเหลือเป็นแบบทางการที่ไม่ค่อยล่องตัว เนื่องจากการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา
ความรุนแรงในครอบครัวต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ประกอบกับมีข้อจำกัดในการส่งต่อหน่วยงานท้องถิ่น เพราบังขาด
ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการให้ความช่วยเหลือ ขาดความเข้าใจด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ให้ความสำคัญ
กับปัญหาดังกล่าว

275 4. ขาดมาตรฐานอย่างเชิงรุกในการป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
อย่างเป็นรูปธรรม ปัจจุบันเน้นการทำงานเชิงรับเพื่อให้ความช่วยเหลือ ซึ่งเป็นลักษณะของการแก้ไขปัญหามากกว่า
การทำงานเพื่อสร้างความตระหนักรถึงความเสี่ยงหรือแนวโน้มที่อาจก่อให้เกิดปัญหา

ปัญหาด้านสังคมและสภาพแวดล้อม

1. มีปัญหาทางสภาพดิจิทัลในพื้นที่ เป็นพื้นที่เสี่ยง พื้นที่สีแดง

2. พื้นที่ห่างไกล ไม่สามารถเข้าไปบดີຕົມໄຫ້ຄໍາຫຼືເຊື້ອນໆໄດ້

280

การพบทวนเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทของชุมชนในการบังกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว :
ศึกษาระบบที่ชุมชนน่าร่องของกรุงเทพมหานคร 4 ชุมชน ของ ร้อยตำรวจโท วุฒิชัย เปiyang (2553) พบร่วมกับบทบาทของชุมชน
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง โดยชุมชนมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์
285 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างทั่วถึง จัดให้อาสาสมัครเข้ารับการอบรมจากหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ชุมชนมีส่วนสำคัญในการช่วยแจ้งเหตุเพื่อป้องกันไม่ให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวลุกไหม้
มีการแจ้งเหตุแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือ ทั้งนี้ สามารถแก้ไขในชุมชนมีความคิดเห็นว่าครอบครัว
ที่มีฐานะยากจนต้องทำงานหาเลี้ยงชีพจะไม่มีเวลาในการจัดการกับปัญหาของคนในครอบครัวในระดับมาก
และอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ชุมชนไม่สามารถจัดเตรียมที่พักถูกเอียงภายในชุมชนสำหรับผู้ถูกกระทำความรุนแรง
ในครอบครัว เนื่องจากไม่มีงบประมาณดำเนินการ

- การศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนในการเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดปทุมธานี ของ ชัยรัตน์ วงศิกิจรุ่งเรือง (2555) พบว่า คณทํางาน ศพค. มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวในระดับมาก กล่าวคือ หากคณทํางานมีการรับรู้บทบาทหน้าที่ ได้รับความรู้หรือข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงานด้านความรุนแรงในครอบครัวจะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการนำมารับไปในครอบครัวของตนเอง จนเกิดการขยายผลสู่ครอบครัวในชุมชน ในส่วนของการดำเนินการของคณทํางานกรณีเม้มเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว พบว่า คณทํางานมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูลสถานการณ์ครอบครัวในชุมชน จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ไขปัญหาครอบครัวและมีการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว กรณีเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว พบว่า คณทํางานมีบทบาทในการรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- 300 จากส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยที่หยิบยกมาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกลไกในระดับชุมชนในการป้องกันความรุนแรงในครอบครัว โดยการตั้งค่านิยมในชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการป้องกัน เฝ้าระวังปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้ หากต้องการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างยั่งยืน ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อจัดการกับต้นตอของปัญหา เพราะเป็นหน่วยที่ใกล้ชิดกับครอบครัวมากที่สุด

- 305 **ข้อเสนอประดิษฐ์การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัว โดยกลไกชุมชนท้องถิ่น**
1. การพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ หลักสูตร เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในชุมชนท้องถิ่น
    - 1.1 มีหลักสูตร องค์ความรู้ที่มีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น อนามัยเจริญพันธุ์ ความเสมอภาคทางเพศ บทบาทหญิงชาย การสร้างเจตคติความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว วัฒนธรรมประเพณีที่ส่งผลต่อความเสี่ยงเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว การรู้เท่าทันเทคโนโลยี และสื่อสารสมัยใหม่ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับสิทธิสวัสดิการของครอบครัว กฎหมายที่เข้าใจง่ายสำหรับประชาชน และการจัดการการเงินในครัวเรือน โดยใช้เทคโนโลยีและช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ในการเผยแพร่ความรู้ให้ง่ายต่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายและเพิ่มความถี่ในการเรียนรู้ เช่น หลักสูตรออนไลน์
    - 1.2 สร้างทัศนคติ ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไว้ไม่ใช่เรื่องส่วนตัว และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหา
    - 1.3 พัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ทั้งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ดูแลที่ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
  2. การพัฒนาศักยภาพและกระบวนการ
    - 2.1 ส่งเสริมให้ภาคเครือข่ายที่หลากหลายเข้ามามีส่วนร่วมกับทีมสวัสดิภาพในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายสังคมพิเศษ เช่น คนพิการ เพื่อความหลากหลายทางความคิด ความคล่องตัวในการทำงานบางกระบวนการ
    - 2.2 ส่งเสริมให้มีกระบวนการที่หน่วยงานรัฐเข้าไปดำเนินงานกับชุมชนให้มากขึ้น โดยบูรณาการร่วมกับ อปท. และเครือข่ายในชุมชนเพื่อขยายขอบเขตการทำงานให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น
    - 2.3 ให้ พมจ. เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมประสานกับสาขาวิชาชีพอื่น ๆ และรายงานผลการดำเนินงานเรื่องความรุนแรงในครอบครัวในการประชุมของส่วนราชการ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบสถานการณ์ และกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน
    - 2.4 พัฒนากระบวนการติดตามในชุมชนโดยใช้ระบบกลุ่มช่วยเหลือ (Support Group) ในการทำงานร่วมกับสาขาวิชาชีพ และพัฒนา Case Manager เพื่อทำหน้าที่ติดตามต่อเนื่องเมื่อกลับคืนสู่ชุมชน โดยมี อปท./ชุมชนใน กทม. เป็นเจ้าภาพหลัก และใช้ฐานข้อมูลอาสาสมัครต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว rygroup ให้มีองค์ความรู้เฉพาะด้านมากขึ้น เช่น อสม. อพม. คณทํางาน ศพค. องค์กร/ผู้แทนศาสนาในชุมชน
    - 2.5 พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการข้อมูลสารสนเทศของ อปท. ที่เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว การจัดเก็บข้อมูลที่แสดงถึงความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น ครอบครัวที่ติดสุราฯ เสพติด วางแผนงาน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทาง มาตรการในการป้องกันปัญหาความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3. การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องความรุนแรงในครอบครัวแก่ประชาชนในชุมชน

- 3.1 เพิ่มการประชาสัมพันธ์ การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องความรุนแรงในครอบครัว สิทธิ
 335 ตามพระราชบัญญัติฯ ของทางการแจ้งเหตุ ช่องทางการรับบริการ การสร้างเจตคติความเห่าเที่ยมทางเพศต่อปัญหาความ
 รุนแรงในครอบครัว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัว
 และส่งเสริมการสร้างพื้นที่ปลอดความรุนแรงด้านแบบเพื่อเป็นกรณีศึกษา
- 3.2 หน่วยงานในชุมชน (อบต./เทศบาล ฯลฯ) เป็นกลไกหลักที่จัดทำพื้นที่ให้ครอบครัวได้ทำกิจกรรม
 เช่น มีพื้นที่จัดห้องเรียนฟอร์แม่ (ให้ความรู้ตามประเด็นที่ครอบครัวในชุมชนสนใจ) จัดเวทีสาธารณะเสริมกำลังใจ
 340 (มอบรางวัลครอบครัวดีอย่าง)
-

เอกสารอ้างอิง

- 345 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2559)
 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550. กรุงเทพ
 โรงพยาบาลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 350 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2559)
 รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านความรุนแรงในครอบครัวสำหรับการรายงานตามมาตรา 17
 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ประจำปี 2559. กรุงเทพ
- 355 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2560). รายงานผลการศึกษาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำ
 ความรุนแรงในครอบครัว. เอกสารรายงานสรุปผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวในระดับพื้นที่ 4 ภาค และกรุงเทพมหานคร
- 360 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค¹
 และความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วย
 ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เมื่อวันที่ 29 – 30 มกราคม 2561 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 365 กัณฑิกา พโลยทับทิม จตุพร บานชื่น และชัยรัตน์ วงศกิจรุ่งเรือง. (2555). การมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาครอบครัว²
 ในชุมชนในการเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดปทุมธานี สืบคันจาก <http://www.journal-social.mcu.ac.th/wp-content/uploads/2017/11/Article-4-Kanthidk-Ploytubthim1.pdf>
 เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561
- 370 บุญเสริม หุตตะพาทย์ ปราภายรัตน์ ภัทรธิ แสงกุลกานต์ อภิวัฒนลักษการ. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
 ของมนุษย์ (2551) ทัศนคติและบทบาทของทีมสวิชาชีพต่อการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว.
 กรุงเทพ
- 375 บุณิชัย เปียแสง. (2553). บทบาทของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว : ศึกษาเฉพาะ
 กรณีชุมชนนำร่องของกรุงเทพมหานคร 4 ชุมชน. กรุงเทพ. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- 375 สำนักงานอัยการสูงสุด. โครงการการขับเคลื่อนกระบวนการและกลไกสหิชาชีพในพื้นที่ชุมชนด้านแบบ
 เพื่อช่วยเหลือคุ้มครองเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรง สืบคันจาก
ftp://hrm.moph.go.th/virtual_users/gishealth/healthmap/upload/document/work_10687_301116_155042.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561

แบบตอบรับ

การประชุมสมัชชาครอกรัฐดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๑

“ปรับพฤติกรรม เปลี่ยนความคิด ยุติความรุนแรงในครอบครัว”

ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมบางกอก พาเลส กรุงเทพมหานคร

กระทรวง / กรม / สำนักงาน.....

๑. ชื่อ..... นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... สังกัด/หน่วยงาน.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... มือถือ .....

อีเมล.....

ประเภทอาหาร ทั่วไป มังสวิรัติ อิสลาม

โปรดเลือกประเด็นการประชุมกลุ่มย่อย

- ๑. การสร้างกระแสสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนจิตคติความเห่าเหินทางเพศในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
- ๒. การเข้าถึงบริการและการบังคับใช้กฎหมาย
- ๓. การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวโดยกลไกชุมชนและท้องถิ่น

๒. ชื่อ..... นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... สังกัด/หน่วยงาน.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... มือถือ .....

อีเมล.....

ประเภทอาหาร ทั่วไป มังสวิรัติ อิสลาม

โปรดเลือกประเด็นการประชุมกลุ่มย่อย

- ๑. การสร้างกระแสสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนจิตคติความเห่าเหินทางเพศในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
- ๒. การเข้าถึงบริการและการบังคับใช้กฎหมาย
- ๓. การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวโดยกลไกชุมชนและท้องถิ่น

กรุณาส่งแบบตอบรับมาอย่างกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๖๔๒ ๗๗๕๑ หรือทางอีเมล : goryorkor.secretary@gmail.com

ภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ແຜດສະກວາມເຄີດເຫັນຕ່ອງຮັງລວມຍາກ

ພາວພິໄນອອກແກ້ວມາ

แบบบันทึกความเห็น

ต่อร่างเอกสารประกอบการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี 2561
(ร่างประเด็นข้อเสนอที่ 1 2 และ 3)

1. เสนอความเห็นต่อ

- 1. (ร่าง) ประเด็นข้อเสนอที่ 1 การสร้างกรอบสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติความเห็นทางเพศในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
  - 2. (ร่าง) ประเด็นข้อเสนอที่ 2 การเข้าถึงบริการและการบังคับใช้กฎหมาย
  - 3. (ร่าง) ประเด็นข้อเสนอที่ 3 การซับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัวโดยกลไกมชและท้องถิ่น

2. ข้อมูลของกลุ่มที่เสนอความเห็น

ชื่อหน่วยงานของท่าน.....

อีเมล์ ..... เพศ ♂ หญิง ♀ ชาย ♂ ไม่ระบุ

3. เท็ปด้วย

- 3.1 เที่นด้วยกับเอกสารทั้งฉบับ โดยไม่มีข้อเสนอแก้ไข
  - 3.2 เที่นด้วยหรือสนับสนุนอย่างยิ่ง ต่อข้อความที่ระบุ ดังนี้ (เป็นการแสดงการสนับสนุนว่า ข้อความดังกล่าวมีความสำคัญ ไม่ควรถูกตัดหรือเปลี่ยนแปลงไป)

ข้อความในหน้าที่.....ย่อหน้าที่.....ข้อความที่สนับสนุนอย่างยิ่ง

ข้อความในหน้าที่.....ย่อหน้าที่.....ข้อความที่สนับสนุนอย่างยิ่ง.....

4. ไม่มีเห็นด้วย

- #### 4.1 ไม่เห็นด้วยหรือเห็นต่างต่อข้อความในเอกสาร

ข้อความในหน้าที่.....ย่อหน้าที่.....ข้อความที่ทำนั้นไม่เก็บด้วย.....

ข้อความที่สนอแทนคือ

ข้อความในหน้าที่.....ย่อหน้าที่.....ข้อความที่ท่านไม่เห็นด้วย.....

ข้อความที่เสนอแทนคือ.....

- 4.2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อให้ตัดออกทั้งย่อหน้า

ข้อความในหน้าที่.....ย่อหน้าที่.....ข้อความที่เสนอแทน ดังนี้.....

ข้อความในหน้าที่.....ย่อหน้าที่.....ข้อความที่เสนอแทน ดังนี้.....

- 4.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับเอกสารทั้งฉบับ (กรุณาส่งเอกสารหรือไฟล์ที่เสนอแทนเอกสารเดิม
พร้อมเอกสารข้อมูลสนับสนุนเชิงเหตุผล (ถ้ามี) มาที่ กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์
ครอบครัวแห่งชาติ กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว โทรศัพท์/โทรสาร
02-642-7751 หรือทางอีเมล์ goryorkor.secretary@gmail.com)

ท่านสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นต่อร่างเอกสารประกอบการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี 2561 และดาวน์โหลดเอกสาร
ทางเว็บไซต์ด้านล่างนี้

1. เว็บไซต์สำหรับแสดงความคิดเห็นต่อร่างเอกสาร : <https://goo.gl/forms/JgkY3pdQWJz4UpQm1>
2. เว็บไซต์สำหรับดาวน์โหลดเอกสาร : <https://goo.gl/BbfFbU>

แสกน QR Code

